

Univerzitet „Mediteran” Podgorica

Bilten

br. lll

Podgorica, jul 2025

BILTEN

Univerzitet „Mediteran” Podgorica

Univerzitet „Mediteran” Podgorica Josipa Broza bb	Broj: 111 Godina: 2025 Podgorica 11.07.2025.	Broj primjeraka: 50 jul 2025.
---	--	-------------------------------------

www.unimediteran.net

UNIVERZITET "MEDITERAN"
PRAVNI FAKULTET
PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta "Mediteran" br. R-890/3-25 od 26.06.2025. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“, za javnopravnu grupu predmeta.

Na Konkurs, objavljen na web stranici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore dana 06.06.2025. godine, prijavio se jedan kandidat, prof. dr Danilo Ćupić. Nakon razmatranja dostavljenog konkursnog materijala priloženog uz prijavu, konstatujem da kandidat ispunjava sve uslove tražene Konkursom, te u propisanom roku podnosim sljedeći:

IZVJEŠTAJ

I PODACI O KANDIDATU

1. Biografski podaci

Danilo Ćupić rođen je 25.09.1983. godine, na Cetinju. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, sa prosječnom ocjenom 9,47. Za postignute rezultate tokom osnovnih studija više puta je nagrađivan. U toku studija bio je saradnik u Centru za ljudska prava Univerziteta Crne Gore.

Nakon diplomiranja, dalje napredovanje u nauci nastavlja na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje upisuje poslijediplomske – doktorske studije. Akademsku titulu doktora pravnih nauka stekao je 24. septembra 2014. godine, odbranom doktorske disertacije pod naslovom „Ocjena ustavnosti akata i radnji sudske vlasti“, pred komisijom u sastavu: prof. dr Dragan Stojanović (predsjednik), prof. dr Olivera Vučić, (mentor) i prof. dr Vladan Petrov, član.

Govori i piše engleski, a koristi se ruskim jezikom.

2. Radno iskustvo

Kolega Ćupić započeo je i gradio akademsku karijeru na Pravnom fakultetu od njegovog osnivanja, 2007. godine, napredujući na akademskoj ljestvici, prvo u zvanje saradnika u nastavi, zatim asistenta na javnopravnoj grupi predmeta, potom docenta i vanrednog profesora. Obavljao je i funkcije prodekana za nastavu, finansije i međunarodnu saradnju, sekretara magistarskih studija i sekretara-koordinatora Seminara za pripremu polaganja pravosudnog ispita. Svoja znanja prenosio je i studentima Fakulteta za državne i evropske studije, Fakulteta za poslovne studije, kao i polaznicima Policijske akademije u Danilovgradu. Zamjenik je Glavnog urednika

naučno-stručnog časopisa za teoriju i praksu iz oblasti bezbjednosti „Crnogorska revija za bezbjednost”.

Od 2017. godine, svoj radni i stručni angažman nastavlja u državnoj upravi, ostajući i dalje u dopunskom radnom odnosu na Univerzitetu. Odlukom Vlade Crne Gore od 23.02.2017. godine, imenovan je prvo za vršioca dužnosti, a Odlukom od 13.04.2017. godine za generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Nakon toga je obavljao funkcije načelnika u Ministarstvu unutrašnjih poslova i glavnog policijskog savjetnika u Odjeljenju za koordinaciju policijskih i sa njima povezanih poslova Uprave policije. Stečena znanja iz oblasti javne uprave, upravnog i ustavnog prava preporučila su ga na mjesto predsjednika više međuresornih radnih grupa i ekspertskih tijela Vlade Crne Gore. Između ostalog, bio je predsjednik radne grupe za praćenje realizacije Šengenskog akcionog plana, član radne grupe za pregovaranje sa EU za poglavlje 23, kao i Biroa za operativnu koordinaciju aktivnosti organa obavještajno bezbjednosnog sektora Vlade Crne Gore. Član je više ispitnih komisija za polaganje stručnih ispita, predavač na programima obuke Uprave za ljudske resurse Vlade Crne Gore iz oblasti upravnog prava, javne uprave i evropskog upravnog prava; ekspert ReSPA – Regionalna škola za javnu upravu; crnogorski pravni ekspert na projektu Evropske komisije Erasmus+ *Enhancement of study programs in Public Health Law, Health Management, Health Economics and Health Informatics in Montenegro* (PHELYM); pravni ekspert Uprave za kadrove (Uprave za ljudske resurse) Vlade Crne Gore u oblasti primjene zakona o upravnom postupku i zakona o državnim službenicima i namještenicima; ekspert Centra za obuku u sudstvu i tužilaštvu Crne Gore i dr.

II KVANTITATIVNO VREDNOVANJE NAUČNIH, STRUČNIH I PEDAGOŠKIH REFERENCI KANDIDATA

Prema priloženoj klasifikovanoj bibliografiji, urađenoj u skladu sa aktima Savjeta za visoko obrazovanje i Univerziteta „Mediterran“, može se konstatovati da je prof. dr Danilo Ćupić, napisao i objavio, nakon prethodnog izbora u zvanje vanrednog profesora, samostalno ili u koautorstvu, 19 naučnih i stručnih radova, između ostalog: dva univerzitetska udžbenika; jednu naučnu monografiju izdatu od strane renomiranog međunarodnog izdavača naučne literature; dva poglavlja i pet odrednica u monografiji nacionalnog značaja (Leksikon zdravstva Crne Gore) čiji je izdavač Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, tri rada u međunarodnim časopisima i tri rada u domaćim časopisima, o čemu je dostavio uredne dokaze. Učestvovao je na brojnim, domaćim i inostranim naučnim konferencijama, kongresima i seminarima, gdje su mu, u odgovarajućim zbornicima radova, objavljeni jedan naučni rad na međunarodnom naučnom

skupu i dva saopštenja na međunarodnom naučnom skupu, o čemu takođe prilaže uredne dokaze. Recenzent je dva rada u Crnogorskoj reviji za bezbjednost, naučno-stručnom časopisu Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, a učestvovao je i u međunarodnom naučnom projektu - druga faza „Projekat za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori” (HF2-AEC-MNE), za šta je dostavio potrebne dokaze. Objavljivao je na crnogorskom, engleskom i ruskom jeziku.

Shodno Statutu i Pravilima o bližem uređivanju postupka za izbor u akademska zvanja Univerziteta „Mediterran”, kao i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje, kvantitativno vrednovanje naučne i stručne bibliografije i pedagoške djelatnosti kandidata vršim na sljedeći način:

NAUČNE REFERENCE				
Kategorija	Oznaka	Opis	Broj bodova (do)	Za kandidata
Autorske naučne monografije	M1	Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača naučne literature (<i>ekvivalentirana kao jedan rad u renomiranom časopisu (Q1 kategorija) shodno članu 12 Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje i Odluci Senata Univerziteta Mediteran o dopuni spiska renomiranih međunarodnih izdavača naučne literature</i>) 1. Ćupić, D., <i>Odnos redovnog i ustavnog sudstva u uporednom pravu i pravu Republike Srbije i Crne Gore</i> , ADJURIS – International Academic Publisher, Bukuresti, Paris, Calgary, 2025. ISBN: 978-630-6743-01-8 (E-Book)	15	15
Autorske naučne monografije	M4	Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja 1. Ćupić, D., <i>Zdravstvena legislativa u Crnoj Gori do 1918</i> , <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 2. Ćupić, D., <i>Crnogorska medicinska istoriografija</i> , <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 3. Ćupić, D., „Đukanović, Vojo (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 4. Ćupić, D., „Đonović, Čedomir (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 5. Ćupić, D., „Đuranović, Dragoslav (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 6. Ćupić, D., „Nilević, Branko (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 7. Ćupić, D., „Vasiljević, Vukole (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja).	2 2 2 2 2 2	2 2 0,5 0,5 0,5 0,5

III OCJENA USLOVA ZA IZBOR U ZVANJE

1. Stepen obrazovanja

Prof. dr Danilo Ćupić diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici 2007. godine, s prosječnom ocjenom 9,47. Doktorske studije na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisao je 2008. godine, gdje je u roku položio sve ispite sa odličnim ocjenama i odbranio doktorsku disertaciju na temu „Ocjena ustavnosti akata i radnji sudske vlasti”. Odlukom Senata Univerziteta „Mediterran”, 2015. godine izabran je u zvanje docenta na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediterran”, na pravno-političkoj grupi predmeta: Upravno pravo, Uvod u velike pravne sisteme i Sudsko organizaciono pravo, a 2020. godine u akademsko zvanje vanredni profesor na predmetu Upravno pravo. Na osnovu navedenog, zaključujem da prof. dr Danilo Ćupić ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

Naučno-istraživački rad

Kolega Ćupić doktorirao je na temi iz oblasti ustavnog prava i političkih institucija, pišući o izuzetno aktuelnoj problematici ocjene ustavnosti akata i radnji sudske grane vlasti i odnosa redovne i ustavne judikature. Pored problematike iz oblasti organizacije i funkcionisanja političkog sistema, kandidat se u svojim radovima, koji su objavljeni u referentnim međunarodnim publikacijama, samostalno ili u koautorstvu, bavi i pitanjima ustavnog prava, upravnog prava i javne uprave - posebno njenog bezbjednosnog aspekta, što je i razumljivo imajući u vidu njegov profesionalni angažman. Navedeno ga kvalifikuje da bude biran u akademsko zvanje za javnopravnu grupu predmeta. Iz sadržine radova prof. dr Danila Ćupića, primjećuje se sposobnost prepoznavanja aktuelnih i izazovnih tema, kako nacionalnih tako i međunarodnih. Kvalitetom i brojem svojih radova kandidat je pokazao da posjeduje sposobnost da analizira aktuelnu problematiku, te da uspješno odgovori na sporna i kompleksna pitanja sa kojima se susrijeće. Stoga, smatram da kandidat prof. dr Danilo Ćupić posjeduje potrebne naučno-istraživačke kvalifikacije za napredovanje i izbor u akademsko zvanje redovnog profesora, te da je predstavljena bibliografija relevantna za javnopravnu naučnu oblast.

Iz bibliografije, objavljene nakon posljednjeg izbora u zvanje, izdvojio bih udžbenik Ustavno sudstvo. Udžbenik ima 277 stranica i spisak korišćene literature. Sadržaj udžbenika čine tri dijela: „Opšti dio”, u čijem sastavu su četiri odrednice; „Ustavno sudstvo”, koji čini osam odrednica i „Ustavno sudstvo u uporednom pravu” sa četiri odrednice. Sadržinski posmatrano, udžbenik odgovara metodskim jedinicama koje su predviđene u ECTS listi na Pravnom fakultetu

Univerziteta „Mediterran” i primjeren je usvajanju znanja iz ove pravne discipline. Tematske cjeline su prikladno oblikovane. Sadržaj udžbenika se zasniva na izboru kvalitetne inostrane i domaće literature koja obrađuje predmetnu materiju. Primjera radi, materija drugog, težišnog dijela udžbenika podijeljena je u osam odrednica i to: Nastanak i istorijski razvoj ustavnog sudstva; Pravna priroda ustavnog sudstva; Nezavisnost i samostalnost ustavnog sudstva; Ustavno sudstvo između prava i politike; Odnos ustavnog i redovnog sudstva; Odnos ustavnog sudstva i evropskih „ustavnih“ sudova (Evropskog suda za ljudska prava i Suda pravde Evropske unije); Ustavne sudije i Ustavni sporovi pred ustavnim sudstvom. Stil pisanja i brojna citiranja literature su prilagođeni studentima master studija, koji su osnovna znanja iz ove oblasti stekli izučavajući predmet Ustavno pravo na prvog godini studija. Takođe, u Crnoj Gori, ali i regionu ne postoji savremena literatura koja sažetošću, potrebnim obimom i sadržinom obrađuje ovu važnu oblast, što napor autora čini još značajnijim. U tom smislu, autor je sistematski, sveobuhvatno, stručno i precizno rasvijetlio sva najznačajnija teorijska i praktična pitanja ustavnog sudstva.

Značajem se izdvaja i rad baziran na analizi ekonomskih i pravnih posljedica utvrđene povrede prava na privatnost i zaštitu podataka o ličnosti koje su izazvane javnim objavljivanjem podataka o ličnosti licima kojima je, u određenom vremenskom trenutku, bila određena obaveza samoizolacije zbog suspektosti na zarazu virusom Covid-19 u Crnoj Gori (*Individual Privacy and Data Protection Rights. The Legal and Economic Consequences of the Violation During the Covid-19 Pandemic*). Rad je objavljen u međunarodnom naučnom časopisu kategorije Q5 *Journal of Research, Innovation and Technologies, Volume II, 2(4), Craiova, 2023*. Autori su u analizi ukazali da jedno od prava koje je, pored slobode kretanja, pretrpjelo najviše tereta, u periodu koji je za nama, je pravo privatnosti, odnosno pravo na poštovanje privatnog života, koje će imati svoje pravne i ekonomske implikacije, kako za pojedince tako i za državu. Pravo na poštovanje privatnog života mora se posmatrati u širem opsegu, s obzirom na činjenicu da je riječ o pojmovima različitog obuhvata. U tom smislu, autori navode da je privatni život širi pojam od pojma privatnosti, podrazumijevaći pod tim oblasti u kojima svaki pojedinac može slobodno da ispoljava, razvija i ispunjava sopstvenu ličnost, kako prema sebi tako i prema spoljašnjem svijetu. Rad se dalje bavi postupanjem javnih vlasti u doba pandemije, sa posebnim osvrtom na Crnu Goru, uz prikaz Odluke Ustavnog suda Crne Gore od 23. jula 2020. godine, kojom se ukida Odluka Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti o objavljivanju imena lica u samoizolaciji i analizu njenih pravnih i ekonomskih posljedica. Na kraju, date su sugestije i preporuke za unapređenje rada uprave u budućim sličnim situacijama, uz isticanje da se ograničenje prava i sloboda građana mora vršiti krajnje restriktivno, proporcionalno, srazmjerno cilju kojem se teži i mora biti nužno u demokratskom društvu. Jer, izostanak bilo kojeg od ovih zahtjeva, kao što je to bilo u opisanom primjeru, utiče na to da donesene mjere na kraju imaju i

neke nove implikacije, kako pravne, tako i ekonomske. Pravna implikacija sastojala se u ukidanju neustavne odluke i njenom uklanjanju iz crnogorskog pravnog sistema danom objave Odluke Ustavnog suda Crne Gore u Službenom listu, dok se ekonomska posljedica ogledala u visini odštetnih zahtjeva koje će Crna Gora morati da plati kao naknadu nematerijalne štete za svako lice čije se ime javno objavilo na bazi neustavnog propisa.

Stručni rad

Prof. dr Danilo Ćupić se u prethodnom izbornom periodu uspješno dokazivao i na polju stručnog rada. Želja da svoja akademska znanja prenese i doprinese reformi upravnog sistema Crne Gore, očitovala se i njegovim kandidovanjem na poziciju generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora u Ministarstvu unutrašnjih poslova, zaduženog za nadzorno djelovanje nad upravnim postupanjem Uprave policije i njegovoj težnji da navedeni proces nastavi i nakon prestanka mandata, ostajući na odgovornim pozicijama u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije. Predavač je na više programa obuka na Policijskoj akademiji. Predavač je na programima obuke Uprave za kadrove Vlade Crne Gore, u oblastima: Sistem ljudskih prava u Crnoj Gori, Kontrola javne uprave, pravni ekspert Uprave za kadrove Vlade Crne Gore u oblasti primjene zakona o upravnom postupku i zakona o državnim službenicima i namještenicima, član Komisije za polaganje stručnog ispita za kritičnu infrastrukturu; član Koordinacionog tijela za monotoring, evaluaciju i izvještavanje o primjeni Strategije razvoja Uprave policije; član Radnog tijela za tumačenje Kolektivnog ugovora MUP-a i dr.

Mišljenja sam da navedeni podaci prof. dr Danila Ćupića kvalifikuju za izbor u više akademsko zvanje, te da ispunjava neophodne uslove iz oblasti stručnog rada za izbor u zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

Pedagoška osposobljenost

Pedagoško iskustvo kandidat je sticao od 2007. godine. Napredovao je postupno i u predviđenim rokovima, a na osnovu postignutih zasluga, stičući akademska zvanja. Svoja teorijska i praktična znanja prenosio je i studentima Fakulteta za državne i evropske studije, Fakulteta za poslovne studije i polaznicima Policijske akademije. Visoke ocjene u studentskim evaluacijama pokazuju zavidan nivo njegove pedagoške osposobljenosti. Objavio je udžbenik za predmet Ustavno sudstvo, prvi u crnogorskoj jurističkoj literaturi, kao i drugo, osavremeno izdanje udžbenika Uvod u ljudska prava. Nakon izbora u prethodno akademsko zvanje, mentorisao je jedan diplomski (specijalistički) rad na Fakultetu za državne i evropske studije i učestvovao, kao predsjednik ili član, u brojnom odbranama specijalističkih i magistarskih radova.

Nastavu izvodi i na doktorskim studijama na Pravnom fakultetu. Navedene činjenice ukazuju da je prof. dr Danilo Ćupić pedagoški osposobljen za izbor u zvanje redovnog profesora.

IV ZBIRNI PREGLED REFERENCI KANDIDATA

DJE LATNOST PO OBLASTIMA	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
Naučnoistraživačka djelatnost	21	17	38	54,2	33	87,2
Stručna djelatnost	2	/	2	1,3	8	9,3
Pedagoška djelatnost	/	2	2	18	12	30
UKUPNO	23	19	42	73,5	53	126,5

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu sagledavanja priložene konkursne dokumentacije i razmatranja ispunjenosti kvantitativnih i kvalitativnih uslova za izbor u akademsko zvanje, konstatujem da prof. dr Danilo Ćupić ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje, Statutom i Pravilima o bližem uređivanju postupka za izbor u akademska zvanja Univerziteta „Mediterran“ i da posjeduje obrazovne, naučne, stručne i pedagoške reference potrebne za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora.

Stoga, imam posebno zadovoljstvo da predložim Vijeću Pravnog fakulteta i Senatu Univerziteta „Mediterran“ da izaberu kandidata prof. dr Danila Ćupića u akademsko zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

Član recenzentske komisije

Prof. dr Mladen Vukčević, redovni profesor

s.r.

Fakultet pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica

UNIVERZITET "MEDITERAN" PODGORICA

Senatu

Odlukom Senata Univerziteta "Mediteran" br. R-890/3-25 od 26. juna 2025. godine, imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika na Pravnom fakultetu, za javnopravnu grupu predmeta.

Na konkurs, objavljen na web sajtu Zavoda za zapošljavanje dana 06. juna 2025. godine, prijavio se jedan kandidat – prof. dr Danilo Ćupić. Na osnovu detaljnog pregleda i analize priloženih podataka i dokumentacije kandidata, konstatujem da kandidat ispunjava sve uslove propisane konkursom, te kao član Komisije podnosim sljedeći:

IZVJEŠTAJ

I PODACI O KANDIDATU

Biografski podaci

Prof. dr Danilo Ćupić rođen je 25. septembra 1983. godine, na Cetinju. Osnovno i gimnazijsko obrazovanje stiče u Podgorici, a Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore završava 2007. godine, sa prosječnom ocjenom 9,47. Za odličan uspjeh u toku studija više puta je nagrađivan. Za vrijeme studiranja bio je angažovan kao saradnik u Centru za ljudska prava Univerziteta Crne Gore.

Poslije završenih osnovnih studija, 2008. godine upisuje doktorske studije na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na ustavnopravnoj naučnoj oblasti, gdje je u roku položio sve ispite sa odličnim ocjenama. Doktorske studije je uspješno okončao septembra 2014. godine, odbranom doktorske disertacije pod naslovom „Ocjena ustavnosti akata i radnji sudske vlasti“, čime je stekao titulu doktora pravnih nauka.

U radu služi se engleskim i ruskim jezikom.

Radno iskustvo

Danilo Ćupić radnu karijeru je započeo odmah nakon diplomiranja na osnovnim četvorogodišnjim studijama 2007. godine, prvo u zvanju saradnika u nastavi, zatim asistenta, od 2015. godine u zvanju docenta, a od 2020. godine u zvanju vanrednog profesora na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“. Svoje polje interesovanja usmjerio je prema javnopravnoj i političkopravnoj katedri i predmetima: Ustavno pravo, Upravno pravo, Ljudska prava, Sudsko organizaciono pravo, Ustavno sudstvo i Veliki pravni sistemi. U toku radnog angažmana, obavljao je funkcije prodekana na Pravnom fakultetu, sekretara magistarskih studija i sekretara-koordinatora Seminara za pripremu polaganja pravosudnog ispita, gdje je bio angažovan i kao predavač.

Bio je angažovan i kao nastavnik na Fakultetu za državne i evropske studije, na predmetu Ustavno pravo, a drži nastavu i na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, na predmetima Opšta teorija prava, Ustavno pravo i Upravno pravo. Bio je i predavač je na predmetu Poslovno pravo na Fakultetu za poslovne studije Univerziteta „Mediteran“. Član je Udruženja pravnika Crne Gore i Asocijacije menadžera bezbjednosti Crne Gore.

Od 2017. do 2020. godine obavljao je funkciju generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a od 2020. godine načelnika Direkcije za bezbjednosno nadzorne

poslove i glavnog policijskog savjetnika u Upravi policije. Vršio je i niz drugih značajnih dužnosti, rukovodio radnim grupama, posebnim tijelima, savjetima i komisijama ili bio njihov član. Ekspert je i predavač na programima i projektima Regionalne škole za javnu upravu, Uprave za ljudske resurse Vlade Crne Gore (ranije Uprave za kadrove), Centra za obuku sudija i tužilaca itd.

II KVANTITATIVNO VREDNOVANJE NAUČNIH, STRUČNIH I PEDAGOŠKIH REFERENCI KANDIDATA

Naučni, stručni i pedagoški rad kandidata, nakon posljednjeg izbora u akademsko zvanje vanrednog profesora, kao i ostale relevantne aktivnosti i njihovo bodovanje u skladu sa Statutom, Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja i Pravilima o bližem uređivanju postupka izbora u akademska zvanja Univerziteta „Mediterran“, kvantitativno su predstavljeni i vrednovani u sljedećoj tabeli:

NAUČNE REFERENCE				
Kategorija	Oznaka	Opis	Broj bodova (do)	Za kandidata
Autorske naučne monografije	M1	Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača naučne literature (<i>ekvivalentirana kao jedan rad u renomiranom časopisu (Q1 kategorija) shodno članu 12 Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje i Odluci Senata Univerziteta Mediteran o dopuni spiska renomiranih međunarodnih izdavača naučne literature</i>) 1. Ćupić, D., <i>Odnos redovnog i ustavnog sudstva u uporednom pravu i pravu Republike Srbije i Crne Gore</i> , ADJURIS – International Academic Publisher, Bukuresti, Paris, Calgary, 2025. ISBN: 978-630-6743-01-8 (E-Book).	15	15
Autorske naučne monografije	M4	Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja 1. Ćupić, D., <i>Zdravstvena legislativa u Crnoj Gori do 1918, Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 2. Ćupić, D., <i>Crnogorska medicinska istoriografija, Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 3. Ćupić, D., Đukanović, Vojo, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 4. Ćupić, D., Đonović, Čedomir, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 5. Ćupić, D., Đuranović, Dragoslav, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 6. Ćupić, D., Nilević, Branko, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 7. Ćupić, D., Vasiljević, Vukole, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i> , CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja).	2 2 2 2 2 2	1,5 1,5 1 1 1 1 9
			2	1

III OCJENA USLOVA ZA IZBOR U ZVANJE

Prof. dr Danilo Ćupić posjeduje odgovarajuće obrazovanje iz javnopravne naučne oblasti, a posebno upravnog i ustavnog prava. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici sa prosječnom ocjenom 9,47. Doktorske studije na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisao je 2008. godine, gdje je položio sve ispite, uspješno završio druge propisane obaveze i odbranio doktorsku disertaciju na temu „Ocjena ustavnosti akata i radnji sudske vlasti“, 2014. godine. Odlukom Senata Univerziteta „Mediterran“ 2015. godine izabran je u zvanje docenta na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediterran“, na pravno-političkoj grupi predmeta: Upravno pravo, Uvod u velike pravne sisteme i Sudsko organizaciono pravo, a 2020. godine na istom Univerzitetu je izabran za vanrednog profesora na predmetu Upravno pravo. Na osnovu navedenog, smatram da prof. dr Danilo Ćupić, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na javnopravnoj grupi predmeta.

Naučni rad

Prof. dr Danilo Ćupić objavio je značajan broj naučnih radova u referentnim međunarodnim i nacionalnim časopisima i publikacijama, a učestvovao je na brojnim naučnim skupovima, u programima razmjena, studijskim boravcima, projektima i sl. U toku dosadašnje akademske karijere, prof. dr Danilo Ćupić je, samostalno ili u koautorstvu objavio 42 bibliografske jedinice, 19 od posljednjeg izbora u zvanje. Za priloženu bibliografiju dostavio je uredne dokaze. U svojim radovima, čiji je opus raznovrstan i sadržajan, dominantno se opredjeljuje za teme iz javnopravne naučne oblasti – upravnog prava, ustavnog prava i bezbjednosti kao aspekta javne uprave. U monografijama, naučnim i stručnim radovima kandidata analiziraju se aktuelne teme, ne samo nacionalnog, već i međunarodnog značaja, uz osvrt na crnogorska iskustva i potrebu za njihovim unapređenjem i nadogradnjom. Udžbenici, monografija i radovi su relevantni za naučnu oblast za koju se vrši izbor u zvanje, a pored teorijskih razmatranja i sagledavanja, odlikuje ih i praktična primjenjivost i identifikacija problema, sa kvalitetnom primjenom naučne metodologije, jasnim i konciznim stilom pisanja i adekvatnim analizama, rezultatima istraživanja i zaključcima, sa jasnim smjernicama za dalje unapređenje stanja u ovoj oblasti.

Analiza cjelokupnog naučnoistraživačkog opusa upućuje na zaključak da kandidat posjeduje potrebne, kako kvantitativne, tako i kvalitativne naučne kvalifikacije i reference za izbor u zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

Kao generalni sekretar Ustavnog suda Crne Gore, od priloženih radova kandidata, svojim značajem i aktuelnošću za našu, ali i širu jurističku i drugu zainteresovanu javnost, izdvojila bih i posebno vrednovala tri rada: udžbenik *Ustavno sudstvo*, monografiju *Odnos redovnog i ustavnog sudstva u uporednom pravu i pravu Republike Srbije i Crne Gore* i rad *Visokoškolsko obrazovanje iz oblasti kriminalistike u Crnoj Gori – aktuelno stanje i tendencije*.

1. Udžbenik prof. dr Danila Ćupića, sa naslovom „*Ustavno sudstvo*“, ima 277 stranica u formatu B5 i sastoji se iz uvodnih napomena, tri poglavlja koja su podijeljena na više potpoglavlja, te spiska korišćene literature. U strukturnom, sadržinskom i metodološkom smislu udžbenik predstavlja vrlo jasnu i konciznu materiju, koji će za studente master studija, ali i ostale zainteresovane pravnike i širi krug lica koja se interesuju za rad Ustavnog suda, biti jako korisno štivo, posebno imajući u vidu da je riječ o prvom udžbeniku za pomenuti predmet, koji objedinjuje sve nastavne sadržaje kurikuluma. Bogata saznanja iz oblasti nacionalnog i uporednog ustavnog prava, u najširem smislu, koja su stečena na profesionalnom saznavnom putu autora, pretočena su u vrlo sadržajan tekst ovog udžbenika i čine njegovu vrijednost. Takođe, iskustvo u nastavno-obrazovnom procesu uticalo je da sadržaj i način obrade pojedinih pitanja i tematskih cjelina bude prijemčiv

na prvo čitanje, što će, posebno za studente i nepravniču javnost biti percipirano kao dodatna karakteristika ovog djela. Prilikom obrade materije autor je koristio više naučnih metoda, poput istorijskopavnog, dogmatskog i uporednopravnog metoda, gdje posebno dominira komparativno-analički pristup. U izlaganju materije autor se opredijelio da elaboraciju započne davanjem odgovora na opšta pitanja kontrole ustavnosti, da bi se potom kretao ka posebnim, užim tematskim jedinicama i pitanjima, poput npr. ustavnih sudija, ustavnih sporova i pojedinih uporednih ustavnopravnih rješenja. Udžbenik obiluje pozivanjem na izvore iz literature, što potvrđuje veliki broj fusnota (219) i ukazuje na posvećenost autora i njegovu želju da na sva pitanja i izazove pruži sistemski odgovor kroz analitički pristup. Brojnost citiranja nije umanjila spremnost za izražavanje sopstvenih stavova i pružanje kritičkih osvrta u mjeri u kojoj se autor ne slaže sa ponuđenim normativnim konceptima. Zaključujem da se primjećuje fina izbalansiranost između stepena upotrebe citata i iskazivanja vlastitih autorovih shvatanja o pojedinim institutima i ustavnopravnim pitanjima.

2. Monografija „*Odnos redovnog i ustavnog sudstva u uporednom pravu i pravu Republike Srbije i Crne Gore*“ izdata je od strane renomiranog međunarodnog izdavača ADJURIS, osnovanog od strane Društva pravnih i upravnih nauka (*Societatea de Stiinte Juridice si Administrative*). Autorska naučna monografija predstavlja izuzetno značajnu građu koja obrađuje pitanje pravne prirode odnosa između redovne i ustavne judikature, kako sa teorijskog aspekta, tako i u uporednom pravu, sa posebnim osvrtom na pravne sisteme Republike Srbije i Crne Gore. Naime, autor navodi da pravna teorija nije zauzela jasan stav po pitanju da li, i u kojoj mjeri, odluke kontrolora ustavnosti mogu da preispituju i ograničavaju pravnu dejstvenost odluka redovnih sudova, imajući u vidu jedan od bitnih postulata ustavnog sistema – konačnost i nepromjenjivost sudske odluke. U tom kontekstu se postavlja i pitanje u kojoj mjeri nosioci sudske vlasti mogu i trebaju biti samostalni i nezavisni u odnosu na druge državne organe (prevashodno ustavni sud), tj. da li je i sudskoj vlasti potreban kontrolor i korektiv? Na ova, ali i brojna druga pitanja, kandidat za izbor u zvanje odgovore daje kroz teorijska razmatranja, te sistemsku i uporednopravnu analizu opštih instituta ustavnog prava, kao što su: sud, zaštita ustavnosti, ustavno sudstvo isl., tvrdeći da je pronalaženje adekvatnog *modus vivendi* između sudstva, koje predstavlja primarni i najefikasniji institucionalni sistem zaštite prava pojedinaca od uzurpacije državnih struktura i ustavnog sudstva - ultimativnog tumača i zaštitnika ustava, jedan od složenijih zadataka pravne nauke. U tom pravcu zaključuje da poslednju riječ u tumačenju ustava i utvrđivanju povrede ljudskih prava i sloboda ima ustavni sud, koji mora biti slobodan da svaki oblik neustavnosti sankcioniše, bez obzira da li ona dolazi iz zakonodavne, izvršne ili sudske grane vlasti, a konačno razrješenje pravnog spora i dovođenje akta u saglasje sa ustavom mora biti u rukama sudske ili upravne vlasti, koja će biti u obavezi da, poštujući stanovište ustavnog suda, ponovi postupak i donese ustavovaljanu odluku. Autor smatra da u takvom postupanju sudovi moraju tražiti svoje mjesto i prihvatiti ustavni sud kao komplementarnog partnera u zajedničkom cilju – zaštiti ustavnosti, a ne kao cenzora, stranu i otuđenu nadkontrolu ili svog rivala i konkurenta u rješavanju pravnih sporova. U monografiji je dat vrlo širok presjek rješenja sadržanih u stranim zakonodavstvima, koji su poslužili za zauzimanje analitičkog, ali i kritičkog stava o primjeni rješenja u nacionalnim pravnim sistemima, posebno Crne Gore i Republike Srbije. Praktični značaj monografije otjelotvoren je kroz činjenicu što su, pored kritičke analize mnogobrojnih pitanja koja su se otvorila izučavanjem pomenutih instituta i pravnih odnosa, ponuđena i adekvatna nova rješenja, odnosno predložene alternative za nove koncepte primjene ovih instituta u savremenom crnogorskom konstitucionalizmu.

3. Predmet rada „*Visokoškolsko obrazovanje iz oblasti kriminalistike u Crnoj Gori – aktuelno stanje i tendencije*“ objavljenog u Zborniku radova sa međunarodne naučne konferencije „Policija u obrazovnom sistemu“, posvećene savremenim tendencijama razvoja obrazovanja u oblasti policijskog rada, odnosi se na istraživanje načina obrazovanja policijskog kadra u Crnoj Gori i njegov odnos, usklađenost i kompatibilnost sa uporednim iskustvima država članica EU i zemalja regiona. U radu je dat prikaz trenutne

situacije u obrazovnom sistemu iz oblasti kriminalistike, ali i policije i same bezbjednosti u Crnoj Gori. Nakon toga dat je predlog modaliteta za osnivanje visokoškolske obrazovne institucije, odnosno fakulteta za oblast bezbjednosti u Crnoj Gori, koja je jedina država u regionu i Evropi koja nema specijalizovanu državnu visokoškolsku ustanovu policijskog obrazovanja. Za obučavanje, osposobljavanje i obrazovanje kriminalista u Crnoj Gori, naročito u aktuelnom vremenu sofisticiranosti kriminaliteta i kompleksnosti tehnološkog društva, autori navode da je neophodno osnivanje visokoškolske institucije primijenjenih i/ili akademskih studija prvog i drugog nivoa, dok bi model i koncept studija, način osnivanja, organizacioni oblik i funkcionisanje fakulteta, te odnos sa MUP-om Crne Gore, bili određeni na osnovu sistemskog pristupa u razumijevanju organizacije policije, njenog kadrovskog potencijala, realnih potreba, sistema obrazovanja, uporednog pregleda, obrazovno-istraživačkog potencijala, materijalno-tehničkih uslovljenosti, ali i društveno-ekonomskih prilika i izraženih potreba države Crne Gore.

Stručni rad

Kandidat Ćupić se, uporedo sa stručnim radom u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije od 2017. godine, bavi nastavnim i naučnim radom u dopunskom radnom odnosu na Univerzitetu „Mediterran“. Odlukom Vlade Crne Gore iz 2017. godine imenovan je za generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a nakon toga vršio je i poslove načelnika i glavnog policijskog savjetnika u Upravi policije. U toku karijere, obavljao je niz značajnih i odgovornih dužnosti i rukovodio ili bio član brojnih radnih grupa, koordinacionih tijela, savjeta, ispitnih komisija isl. Između ostalog, bio je član pregovaračke grupe za poglavlje 23, član Biroa za operativnu koordinaciju aktivnosti organa obavještajno bezbjednosnog sektora Vlade Crne Gore i predsjednik međuresornih radnih grupa za izradu Zakona o unutrašnjim poslovima, za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana, kao i za reorganizaciju i izradu propisa i drugih akata koji se odnose na izmjenu metodologije rada u Upravi policije. Završio je program za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta (6 ECTS). Predavač je na programima obuke Uprave za ljudske resurse, Centra za obuku u sudstvu i tužilaštvu i Policijske akademije, a kao ekspert angažovan je od strane RESPA. Zamjenik je Glavnog urednika naučno-stručnog časopisa „Crnogorska revija za bezbjednost“.

Sagledavajući navedeno, smatram da kandidat ispunjava uslove iz oblasti stručnog rada za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

Pedagoški rad

Prof. dr Danilo Ćupić je cjelokupno, gotovo osamnaestogodišnje pedagoško iskustvo sticao na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediterran“, od prvog dana njegovog osnivanja, kao i na Fakultetu za državne i evropske studije, Fakultetu za poslovne studije i Policijskoj akademiji. U svom akademskom i naučnom radu, kolega Ćupić je prošao sve stepenike, od saradnika i asistenta do docenta i vanrednog profesora, te prodekana Pravnog fakulteta. Pedagošku osposobljenost i kvalitet nastave potvrđuju visoke ocjene studentskih anketa, kako na osnovnim, tako i na specijalističkim i master studijama. Mentor je i član komisija za izradu i odbranu brojnih specijalističkih i master radova, a izvodi nastavu i na doktorskim studijama. Akademsku karijeru nastavio je da uspješno gradi i nakon prelaska u Ministarstvo unutrašnjih poslova, spajajući teorijska znanja sa praktičnim potrebama ustavnog i upravnog sistema. Navedeno

ukazuje da prof. dr Danilo Ćupić ispunjava sve pedagoške uslove za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora.

IV ZBIRNI PREGLED REFERENCI KANDIDATA

DJELATNOST PO OBLASTIMA	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
Naučnoistraživačka djelatnost	21	17	38	54,2	35	89,2
Stručna djelatnost	2	/	2	1,3	8	9,3
Pedagoška djelatnost	/	2	2	18	11	29
UKUPNO	23	19	42	73,5	54	127,5

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu izvršene detaljne analize priložene dokumentacije i sagledavanja kvantitativnih i kvalitativnih elemenata za vrednovanje ispunjenosti uslova za izbor u akademsko zvanje, **sa zadovoljstvom konstatujem da prof. dr Danilo Ćupić ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, kao i da posjeduje potrebne naučne, stručne i pedagoške reference za izbor u više akademsko zvanje, pa predlažem Senatu Univerziteta „Mediterran“ izbor kandidata prof. dr Danila Ćupića u akademsko zvanje redovnog profesora na javnopravnoj grupi predmeta.**

U Podgorici, 8. jul 2025. godine.

Član recenzentske komisije

Prof. dr Biljana Damjanović, redovna profesorka
s.r.

Pravni fakultet Univerziteta „Mediterran“

Odlukom Senata Univerziteta "Mediteran" br. R-890/3-25 od 26.06.2025. godine, imenovana je Komisija za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika na Pravnom fakultetu, za javnopravnu grupu predmeta, u sastavu: prof. dr Srđa Božović, redovni profesor, prof. dr Mladen Vukčević, redovni profesor i prof. dr Biljana Damjanović, redovna profesorka.

Na konkursu objavljenom dana 06.06.2025. godine, javio se jedan kandidat, prof. dr Danilo Ćupić, koji ispunjava propisane uslove. Na osnovu analize priloženih biografskih, bibliografskih i drugih podataka kandidata, kao član Komisije, podnosim sljedeći:

IZVJEŠTAJ

I PODACI O KANDIDATU

Biografski podaci

Prof. dr Danilo Ćupić rođen je 25.09.1983. godine, na Cetinju. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore upisao je školske 2002. godine, a diplomirao 2007. godine, sa prosjekom 9,47. Za odličan uspjeh u toku studija više puta je nagrađivan i stipendiran. Poslije završenih osnovnih studija upisao je doktorske studije na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje je 24.09.2014. godine odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom „Ocjena ustavnosti akata i radnji vlasti“.

U radu se koristi engleskim i ruskim jezikom.

Radno iskustvo

Doktor Danilo Ćupić radni angažman započeo je 2007. godine, u zvanju saradnika u nastavi, a zatim u zvanju asistenta na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“, na javnopravnoj katedri (predmeti: Ustavno pravo, Uvod u pravo, Upravno pravo, Ljudska prava i Sudsko organizaciono pravo). Nakon toga, na matičnom fakultetu je 2015. godine izabran za docenta, a 2020. godine za vanrednog profesora. Takođe je bio angažovan kao spoljni saradnik u nastavi na Fakultetu za državne i evropske studije, na predmetu Ustavno pravo, kao i na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, na predmetima Opšta teorija prava, Ustavno pravo i Upravno i prekršajno pravo. Obavljao je funkcije prodekana, sekretara magistarskih studija i sekretara-koordinatora Seminara za pripremu polaganja pravosudnog ispita, gdje je bio angažovan i kao predavač. Bio je predavač na predmetu Privredno pravo na Fakultetu za poslovne studije.

Odlukom Vlade Crne Gore od 13.04.2017. godine imenovan je za generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Bio je član Biroa za operativnu koordinaciju aktivnosti organa obavještajno bezbjednosnog sektora Vlade Crne Gore. Bio je predsjednik međuresorne radne grupe Vlade Crne Gore za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana, kao i radnih grupa za reorganizaciju i izradu propisa i drugih akata koji se odnose na izmjenu metodologije rada u Upravi policije. Bio je član radne grupe za pregovaranje sa EU za poglavlje 23, Koordinacionog tijela za monitoring, evaluaciju i izvještavanje o primjeni Strategije razvoja Uprave policije i Radnog tijela za tumačenje Kolektivnog ugovora MUP-a. Takođe, član je i ispitivač u više komisija za polaganje stručnih ispita. Član je Udruženja pravnika Crne Gore i Asocijacije menadžera bezbjednosti Crne Gore. Zamjenik je Glavnog urednika naučno-stručnog časopisa za teoriju i praksu iz oblasti bezbjednosti „Crnogorska revija za bezbjednost“, od početka izlaženja 2023. godine. Ekspert je ReSPA – Regionalna škola za javnu upravu, na projektu Novi pravni okvir u oblasti upravnog

prava u Crnoj Gori i njegov uticaj na Upravni sud Crne Gore; crnogorski pravni ekspert na projektu Evropske komisije Erasmus+, u oblasti javnog zdravlja (PHELYM); pravni ekspert Uprave za kadrove Vlade Crne Gore u oblasti primjene zakona o upravnom postupku i zakona o državnim službenicima i namještenicima; ekspert Centra za obuku u sudstvu i tužilaštvu Crne Gore, u oblastima: Ljudska prava, Upravno pravo, Pravosudno organizaciono pravo. Predavač je na programima obuka Uprave za ljudske resurse na projektu Ready4EU za teme: Građenje evropskih integracionih procesa, Evropski upravni prostor; Pravna priroda EU; Osnovna ljudska prava i slobode u Evropskoj uniji.

II KVANTITATIVNO VREDNOVANJE NAUČNIH, STRUČNIH I PEDAGOŠKIH REFERENCI KANDIDATA

U toku dosadašnje akademske karijere, prof. dr Danilo Ćupić je napisao i objavio značajan broj naučnih i stručnih radova, u zemlji i inostranstvu, o čemu je uredno dostavio odgovarajuće dokaze. Pregled radova i kvantitativna verifikacija bodova, nakon poslednjeg izbora u zvanje dati su u sledećoj tabeli:

NAUČNE REFERENCE				
Kategorija	Oznaka	Opis	Broj bodova (do)	Za kandidata
Autorske naučne monografije	M1	Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača naučne literature (<i>ekvivalentirana kao jedan rad u renomiranom časopisu (Q1 kategorija) shodno članu 12 Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje i Odluci Senata Univerziteta Mediteran o dopuni spiska renomiranih međunarodnih izdavača naučne literature</i>) 1. Ćupić, D., <i>Odnos redovnog i ustavnog sudstva u uporednom pravu i pravu Republike Srbije i Crne Gore</i>, ADJURIS – International Academic Publisher, Bukuresti, Paris, Calgary, 2025. ISBN: 978-630-6743-01-8 (E-Book)	15	15
Autorske naučne monografije	M4	Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja 1. Ćupić, D., <i>Zdravstvena legislativa u Crnoj Gori do 1918</i>, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 2. Ćupić, D., <i>Crnogorska medicinska istoriografija</i>, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 3. Ćupić, D., „Đukanović, Vojo (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 4. Ćupić, D., „Đonović, Čedomir (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 5. Ćupić, D., „Đuranović, Dragoslav (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 6. Ćupić, D., „Nilević, Branko (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja). 7. Ćupić, D., „Vasiljević, Vukole (biografija)”, <i>Leksikon zdravstva Crne Gore</i>, CANU, Podgorica, 2025. (prihvaćen, u proceduri izdavanja).	2 2 2 2 2 2 2	2 2 0,5 0,5 0,5 0,5 15 0,5
Radovi u međunarodnom časopisu (ostali časopisi)	Q4	Radovi u međunarodnom časopisu (ostali časopisi)		

III OCJENA USLOVA

Prof. dr Danilo Ćupić posjeduje odgovarajuće obrazovanje iz naučne oblasti za koju konkuriše. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici 2007. godine, s prosječnom ocjenom 9,47, dok je doktorske studije na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu završio 24.09.2014. godine, odbranom doktorske disertacije na temu „Ocjena ustavnosti akata i radnji sudske vlasti”. Odlukom Senata Univerziteta „Mediterran”, izabran je u naučno zvanje docenta, a nakon isteka roka i u naučno zvanje vanrednog profesora na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediterran”. Oblasti interesovanja i izbora su predmeti iz sfere pravno-političke i javnopravne grupe predmeta: Upravno pravo, Ustavno pravo, Ljudska prava, Ustavno sudstvo, Veliki pravni i politički sistemi i Sudsko organizaciono pravo. Na osnovu navedenog, smatram da prof. dr Danilo Ćupić, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve uslove za izbor u zvanje redovnog profesora.

Naučni rad

Prof. dr Danilo Ćupić se u svojoj doktorskoj disertaciji, kao i u dosadašnjim publikovanim udžbenicima, monografijama, radovima i istraživanjima, bavio institutima prevashodno iz oblasti konstitucionalizma i javne uprave, a nakon posljednjeg izbora u zvanje posebno u oblasti bezbjednosti, u skladu sa svojim stručnim angažmanom u bezbjednosnom sektoru državne uprave. Značajne radove objavio je u koautorstvu sa kolegama iz Crne Gore, gdje se bavio globalno aktuelnim i izazovnim temama. U naučnim i stručnim radovima kandidata ogleda se dobro poznavanje nauke i struke, primjena relevantne naučne metodologije, kao i kritički duh, te težnja da se daju odgovarajuće preporuke za unapređivanje pravnog sistema. Na osnovu analize svih objavljenih radova, može se zaključiti da prof. dr Danilo Ćupić, u pogledu naučnog rada ispunjava uslove za izbor u zvanje redovnog profesora na javnopravnoj grupi predmeta.

Među priloženim radovima kandidata, nakon posljednjeg izbora u zvanje, značajem i aktuelnošću izdvajaju se:

1. Ćupić, D., *Ustavno sudstvo*, Podgorica, 2025.

Udžbenik autora prof. dr Danila Ćupića, u izdanju Univerziteta „Mediterran“ pod naslovom: »Ustavno sudstvo«, izložen je na 277 strana. Udžbenik je pripremljen za potrebe izvođenja nastave i savladavanja predviđenog gradiva iz istoimenog predmeta na poslijediplomskim – specijalističkim i master studijama i prvi je takve vrste u našem pravnom opusu. Sam stil pisanja i brojna citiranja literature su prilagođeni studentima master studija, koji su osnovna znanja iz ove oblasti stekli izučavajući predmet Ustavno pravo na prvoj godini dodiplomskih studija. Sadržaj udžbenika se zasniva na izboru kvalitetne inostrane i domaće literature (ukupno 181 bibliografska jedinica) koja obrađuje predmetnu materiju. Tematski redosled je koncipiran u skladu sa predviđenim nastavnim programom. Udžbenik je sadržajno podijeljen u tri poglavlja, pojedinačno razrađena u više potpoglavlja. U prvom, opštem dijelu se sa teorijskog aspekta obrađuju pojam, pravna priroda i kontrola poštovanja ustava i principa ustavnosti, uz elaboraciju različitih sistema ocjene ustavnosti. Drugi dio se odnosi na problematiku nastanka, istorijskog razvoja i pravne prirode ustavnog suda. Analiziraju se i sastav i nadležnosti savremenog ustavnog suda, uz prikaz njegovog odnosa sa parlamentom i egzekutivom, a posebno sudsom granom vlasti, kao i priroda odnosa sa Evropskim sudom za ljudska prava i Sudom pravde EU. Treći dio rada daje prikaz komparativnih rješenja, gdje se obrađuju tri sistema - izvora i uzora, sa najznačajnijom, najpotpunijom i najkarakterističnijom ustavnosudskom praksom: Austrija, Njemačka i Španija, prikazuju se osobenosti ustavnog sudovanja u Južnoafričkoj republici, te sistemi bivših jugoslovenskih republika, budući da sva ustavnopravna rješenja ovih država proizilaze iz iste pravne tradicije. Popis korištene literature je dat na kraju udžbenika.

2. Martinović, S., Ćupić, D., Konatar, Lj., THE INFLUENCE OF TWO MILAN JOVANOVIĆS ON THE ESTABLISHMENT OF CIVIL AND MILITARY MEDICAL SERVICE IN MONTENEGRO, *Vojnosanitetski pregled*, Vol. 82 (No. 1), Beograd, 2025.

Rad je objavljen u međunarodnom časopisu indeksiranom na SCI listi i na sistematičan i argumentovan način obrađuje temu koja još uvijek nije dovoljno istražena, a odnosi se na formiranje i početni razvoj jednog od važnijih aspekata upravne djelatnosti - vojnog i civilnog saniteta u Crnoj Gori i ulogu u tom procesu dvojice ljekara iz Srbije: Milana Jovanovića Morskog (Bombajskog) i Milana Jovanovića Batuta. Riječ je o dvojici istaknutih medicinara, koji su, nezavisno jedan od drugog, uticajem istorijskih okolnosti i na poziv crnogorske vladarske kuće, u razmaku od nekoliko godina, dali nemjerljiv doprinos ne samo u liječenju i zbrinjavanju bolesnih, boraca, ustanika i ranjenika, već i odlučujuće učestvovali u formiranju prvih upravnih organa zdravstvene, higijenske i epidemiološke službe u Crnoj Gori, organizovali vojni i civilni sanitet, te uticali na zdravstveno prosvjećivanje naroda, ukidanje nadriljekarstva, normativno i drugo uređivanje zdravstvene službe u skladu sa svjetskim standardima toga vremena. Rad je podijeljen u tri poglavlja. U prvom autori daju pregled načina i organizacije zbrinjavanja bolesnih i ranjenika u Crnoj Gori, te pregled razvoja vojnog saniteta kao institucije od 1896. godine, kada je osnovan, preko 1903. godine, kada je donesen zakon o organizaciji Ministarstva vojnog, kojim je formiran Sanitetski odsjek u okviru Opšteg vojnog odjeljenja, do 1906. godine, kada je osnovana škola za vojne bolničare. U drugom poglavlju autori se bave uticajem srbijanskog ljekara Milana Jovanovića Bombajskog kao dobrovoljca u Hercegovačkom ustanku i dvorskog ljekara knjaza Nikole I Petrović, na razvoj medicine i vojnog saniteta u Crnoj Gori. U trećem i najopsežnijem poglavlju, autori analiziraju ulogu dr Milana Jovanovića Batuta u razvoju medicine i vojnog saniteta u Crnoj Gori u periodu od 1880 - 1882. godine kada je bio načelnik Zdravstvenog odjeljenja Ministarstva unutrašnjih djela i glavni ljekar bolnice "Danilo I" na Cetinju. U pisanju rada autori su koristili i neobjavljenu arhivsku građu crnogorskog Državnog arhiva i Arhivskog odjeljenja Muzeja kralja Nikole I na Cetinju, koja se uglavnom odnosi na originalne Batutove prepiske sa crnogorskim vlastima iz onog vremena, čime je rad posebno dobio na autentičnosti i originalnosti.

3. Damjanović, B., Ćupić, D., Right of access to the court of review in the procedure of recognition and enforcement of foreign arbitral awards, *Regional Law Review*, Comparative Law Institute, Belgrade, 2022.

Naučni rad obrađuje izuzetno aktuelnu i interesantnu temu iz oblasti arbitražnog i ustavnog prava koja pokazuje trenutni raskorak između stava zakonodavca i sudske prakse sa jedne strane i rezona Ustavnog suda, kao ultimativnog tumača ustavoskladnosti pravnih normi sa druge strane, o dozvoljenosti revizije kao vanrednog pravnog lijeka u postupku priznanja stranih arbitražnih odluka. Autori analiziraju važeća zakonska rješenja, koja su nedostatna (odsustvo eksplicitne norme o dozvoljenosti/zabrani revizije) i sudsku praksu (koja negira pravo na pristup revizionom sudu nakon odluke po žalbi, proglašavajući je nedopuštenim pravnim sredstvom, pozivajući se dominantno na raniju jugoslovensku i crnogorsku jurisprudenciju) i upoređuju je sa primarnim (ustavnim) pravnim normama i načelima formulisanim od strane zaštitnika ustava. Stav autora izražen u ovom radu jeste da se tumačenje pravnih normi i pravnih odnosa, te primjena važećeg prava na konkretne slučajeve uvijek mora vršiti na ustavno-pravno prihvatljiv način, u skladu sa opštim načelima crnogorskog pravnog poretka, zasnovanog na vladavini prava, u ovom slučaju konkretno jemstava pravičnog suđenja i ostalih vrijednosti koje su Ustavom zaštićene. Pravo na pristup revizionom sudu u postupku priznanja stranih arbitražnih odluka ima svoje normativno utemeljenje i praktično je ostvarivo, jer se jedino na taj način, ukazuju autori, mogu oživotvoriti i u punoj mjeri implementirati ustavne garancije prava na sud i prava na pravni lijek, što je Ustavni sud Crne Gore izrazio kroz svoje odluke i praksu, iznoseći stav da se onemogućavanjem podnošenja revizije u postupku priznanja stranih arbitražnih odluka, strankama uskraćuju ova ustavna prava, što je u suprotnosti sa načelima i standardima Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

Stručni rad

Prof. dr Danilo Ćupić je u prethodnom izbornom periodu ostvario zapažene rezultate u stručnom radu. Ističe se njegovo imenovanje na poziciju generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora u Ministarstvu unutrašnjih poslova, zaduženog za usmjeravanje rada i nadzor nad upravnim aktivnostima Uprave policije, kao i za nadzor nad primjenom zakona o zaštiti lica i imovine, detektivske djelatnosti i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Stručni rad, nakon prestanka mandata nastavio je u MUP-u, na poziciji načelnika Direkcije za bezbjednosno-nadzorne poslove, a kasnije i glavnog policijskog savjetnika u kabinetu direktora Uprave policije.

Takođe, bio je član Biroa za operativnu koordinaciju aktivnosti organa obavještajno bezbjednosnog sektora Vlade Crne Gore, predsjednik više međuresornih radnih grupa, od kojih se izdvaja radno tijelo za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana, kao i za reorganizaciju i izradu propisa i drugih akata koji se odnose na izmjenu metodologije rada u Upravi policije. Aktivno je učestvovao u radnoj grupi za pregovaranje sa EU za poglavlje 23. Ekspert je ReSPA; pravni ekspert Uprave za kadrove Vlade Crne Gore; ekspert Centra za obuku u sudstvu i tužilaštvu Crne Gore. Bio je član i Koordinacionog tijela za monitoring, evaluaciju i izvještavanje o primjeni Strategije razvoja Uprave policije i član Radnog tijela za tumačenje Kolektivnog ugovora MUP-a. Predavač je na programima obuka Uprave za ljudske resurse na projektu Ready4EU za teme: Građenje evropskih integracionih procesa, Evropski upravni prostor; Pravna priroda EU; Osnovna ljudska prava i slobode u Evropskoj uniji.

Shodno izloženom, mišljenja sam da kandidat prof. dr Danilo Ćupić ispunjava neophodne uslove iz oblasti stručnog rada za izbor u zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

Pedagoška osposobljenost

U svom dosadašnjem radu, prof. dr Danilo Ćupić je naučnu karijeru gradio od temelja, prvo kao saradnik, zatim kao asistent, a kasnije i kao docent i vanredni profesor na Pravnom fakultetu. Time je stekao značajno pedagoško iskustvo u nastavi i ispoljio izrazitu sposobnost da svoje ne samo teorijsko, već i praktično znanje, prenese na studente i pomogne im u savlađivanju nastavne materije. U anonimnim studentskim anketama, koje se redovno sprovode na svim nivoima studija na Fakultetu, ocijenjen je sa visokim ocjenama. Svoja naučna saznanja prenosio je studentima i mimo matičnog fakulteta. Predavač je i na poslijediplomskim (specijalističkim i master stidijama), kao i na doktorskim studijama. Stoga sam mišljenja da kandidat pored naučnog, istraživačkog i stručnog rada, posjeduje i potreban nivo pedagoške osposobljenosti za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora.

IV ZBIRNI PREGLED REFERENCI KANDIDATA

DJELATNOST PO OBLASTIMA	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
Naučnoistraživačka djelatnost	21	17	38	54,2	33,5	87,7
Stručna djelatnost	2	/	2	1,3	8	9,3
Pedagoška djelatnost	/	2	2	18	11	29
UKUPNO	23	19	42	73,5	52,5	126

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon sagledavanja prijave i analize priložene dokumentacije, mišljenja sam da kandidat prof. dr Danilo Čupić ispunjava sve kvantitativne i kvalitativne uslove predviđene važećim propisima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu „Mediterran“, te da ga dosadašnji naučni, stručni i pedagoški rad kvalifikuje za takav izbor.

Stoga imam izuzetno zadovoljstvo da predložim Vijeću i Senatu Univerziteta "Mediterran" da prof. dr Danila Čupića izaberu u više akademsko zvanje redovnog profesora za javnopravnu grupu predmeta.

U Podgorici, . jul 2025. godine.

Član recenzentske komisije

Prof. dr Srđa Božović, redovni profesor

S.R.

Dekan Pravnog Fakulteta Univerziteta „Mediterran“

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE ZA OBLAST PEDAGOGIJA I DIDAKTIKA - DR Marija Draganić Vulcanović

1.1 Izvještaj recenzenta prof. dr Olene Lilove

FAKULTETU ZA STRANE JEZIKE

UNIVERZITETA MEDITERAN PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediterran“ broj 889/3 sa sjednice održane 26.06.2025. godine imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje docenta jednog nastavnika na Fakultetu za strane jezike za naučnu oblast *pedagogija i didaktika*. Moj zadatak iz tačke I Odluke je da sačinim izvještaj o jedinom kandidatu, dr Mariji Draganić Vulcanović.

Detaljnim pregledom dostavljene dokumentacije, analizom prezentovanih naučnih radova i ostalih priloga, a u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska zvanja, odnosno Statutom Univerziteta Mediteran Podgorica, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I – OSNOVNI PODACI O KANDIDATU

Dr Marija Draganić Vulcanović rođena je 1987. godine u Šavniku. Svoje visoko obrazovanje – uključujući osnovne, specijalističke, magistarske i doktorske studije – stekla je na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću.

Nakon završetka specijalističkih studija, započela je radni angažman kao pedagog u Prvoj srednjoj stručnoj školi u Nikšiću, gdje i dalje obavlja ovu dužnost.

Tokom akademske 2013/2014. godine, te ponovo od marta do jula 2025. godine, radila je kao honorarni saradnik na Filozofskom fakultetu. Od 2021. godine predaje predmet *Pedagogija i didaktika* na Fakultetu za strane jezike, a od 2023. godine proširuje angažman i na predmete *Pedagoška psihologija* i *Razvojna psihologija*. Od 2024. uključena je i u nastavu na Fakultetu za vizuelne umjetnosti, gdje takođe predaje predmet *Pedagogija i didaktika*.

Objavila je brojne stručne i naučne radove u priznatim publikacijama i aktivno učestvuje na seminarima i međunarodnim naučnim konferencijama, na kojima je imala zapažene prezentacije.

Od 2017. godine posvećena je organizovanju i sprovođenju stručnih obuka za prosvjetne radnike, koje su odobrene od strane relevantnih obrazovnih institucija u Crnoj Gori. Pored toga, bila je učesnica i koordinator više projekata.

Marija Draganić Vulcanović u potpunosti ispunjava sve uslove vezane za obrazovanje i profesionalno iskustvo, definisane predmetnim konkursom.

II. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE, STRUČNE I PEDAGOŠKE BIBLIOGRAFIJE

U tabeli koja slijedi prikazan je detaljan pregled i ocjenjivanje naučno-istraživačkih rezultata, pedagoških vještina i stručnih kompetencija dr Marije Draganić Vulcanović. Procjena je urađena u skladu sa propisanim uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, a obuhvata analizu njenog naučnog rada, stručnog doprinosa i sposobnosti u obrazovnoj djelatnosti.

NAUČNO ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
RADOVI U NAUČNIM ČASOPISIMA			
Q2	Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić, M., Grbović, S., & Adžić Zečević, A. (2024). The Incidence and Forms of Cyberbullying and the Connection Between Cyberbullying and Self-Esteem Among High School Students in Montenegro. <i>SAGE Open</i> , 14(1). (Original work published 2024)	12	12
Q5	Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama	Za referencu	Za kandidata
1.	Grbović, S. M., & Draganić, M. Ž. (2017). Student-centered factors of geography teaching: From the students' perspectives. <i>Nastava i vaspitanje</i> , 66(3), 527–546.	4	4
Q6	Rad u časopisu nacionalnog značaja	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić Vulcanović, M., & Mujević, S. (2025). Elektronsko nasilje među adolescentima i njegova prevencija. <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> . Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.	2	2
2.	(Draganić) Golubović, M. (2015). Specifičnosti stvaralaštva djece na predškolskom uzrastu. <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , 39–57. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.	2	2
3.	Draganić, M. (2012). PRNŠ proces – ka kvalitetnijem učenju i podučavanju. <i>Profesionalni razvoj nastavnika u Crnoj Gori</i> , (9), 34–35. Podgorica: Zavod za školstvo.	2	2
K2	Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)	Za referencu	Za kandidata
1.	Medunjanin, D., & Draganić Vulcanović, M. (2025). Stručno usavršavanje učitelja osnovnih škola u području inkluzivnog obrazovanja. <i>U Zborniku Međunarodne znanstveno-stručne</i>	2	2

	konferencije 21. Dani Mate Demarina – Odgoj i obrazovanje u suvremenom društvu.138-151. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.		
2.	Medunjanin, D., Draganić Vulcanović, M., & Božović, V. (2025). Uticaj društvenih mreža na mentalno zdravlje. U Zborniku radova sa IV Međunarodne konferencije Promocija psihofizičnoga zdravlja otrok in mladostnikov 2025. 557-559. Ljubljana: MIB d.o.o.	2	2
3	Draganić Vulcanović, M., Medunjanin, D., & Pejović Brinić, V. (2025). Percepcija stresa među nastavniciima. U Zborniku radova sa X Međunarodne konferencije Promocija zdravlja zaposlenih V VIZ. Ljubljana: MIB d.o.o. 246-250.	2	2
4.	Draganić Vulcanović, M., & Pejović Brinić, V. (2025). Vaspitači i roditelji kao saveznici u razvoju socio-emocionalnih kompetencija kod djece. U Zborniku radova sa XVIII. Međunarodne konferencije Poticajno i sigurno odgojno okruženje i okruženje za učenje u dječjem vrtiću. 199-202. Ljubljana: MIB d.o.o.	2	2
5.	Medunjanin, D. & Draganić Vulcanović, M.(2025). Vršnjačko nasilje među srednjoškolcima. Prozor u svijet obrazovanja, nauke i mladih. 1554-1572. Sarajevo: Pedagoški fakultet.	2	2

K4	Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić, M. i Medunjanin, D. (2025), Uloga roditelja i obrazovnih ustanova u osnaživanju socioemocionalnih kompetencija djece. Knjiga sažetaka sa Druge međunarodne znanstveno-stručne konferencije Kakav odgoj želimo. Zadar: Sveučilište u Zadru.	0.5	0.5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		Za referencu	Za kandidata
Draganić Vulcanović, M. (Odg.ur.). (2022). Socio-			

emocionalno kompetentni mladi. Nikšić: JU Prva srednja stručna škola.	2	2
R 11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)	Za referencu	Za kandidata
Belay, S., & Melesse, T. (2024). Exploring the Link Between Teachers' Motivation for Continuous Professional Development and Professional Learning Communities: A Structural Equation Modeling Approach. <i>SAGE Open</i> , 14(3). https://doi.org/10.1177/21582440241281855 (Original work published 2024) (Q 2 SCOPUS WoS)	2	2
2. Obavljena recenzija recenzija rada Effects od mobbing on organizational commitment and organizational silence levels of teachers, za SAGE Open (Q 2 SCOPUS WoS). Rad je još u postupku prije objave. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	2	2
3. Obavljena recenzija recenzija rada Enhancing ESG Learning Outcomes Through Gamification: An Experimental Study, SAGE Open(Q 2 SCOPUS WoS). Rad je još u postupku prije objave. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	2	2
R 12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima	Za referencu	Za kandidata
1. Obavljena recenzija poglavlja u knjizi : „Recent Update in Disease and Health Research" Naziv poglavlja: Management guidelines for behavioural and psychotic symptoms in persons with dementia. Rda još nije objavljen. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	0.5	0.5
2. Balkrishna , Acharya, Prashant Katiyar, Muskan Chauhan, Jaya Upreti, and Vedpriya Arya. 2024. “Integrated Reiki Therapy for the Treatment and Management of Psychosomatic Disorders: A Pilot Study”. Journal of Complementary and Alternative	0.5	0.5

Medical Research 25 (1):10 17. https://doi.org/10.9734/jocamr/2024/v25i1510 . Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.			
3. Cruz , Denise Audrey B., Eula Sara A. Campomanes, Erlryn Ella L. Belleno, and Mark M. Alipio. 2024. "Academic Stress Measurement and Management of Radiologic Technology Students". Asian Journal of Education and Social Studies 50 (4):38-53. https://doi.org/10.9734/ajess/2024/v50i41309 . Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.		0.5	0.5
STRUČNE REFERENCE			
S 3 Stručna monografija izdata kod nas		Za referencu	Za kandidata
1.Draganić Vulcanović, M., Novović, D., & Micevska, O. (2024). Program rada pedagoga u vaspitno-obrazovnim ustanovama. Podgorica: Zavod za školstvo Crne Gore.		2	2
Projekti			
I 8	Učešće u međunarodnom naučnom projektu	Za referencu	Za kandidata
1.	Lokalni koordinator u RYCO projektu VOICES https://www.rycowb.org/youth-from-montenegro-north-macedonia-and-serbia-strengthen-creative-and-intercultural-capacities/	4	4
I 9	Učešće u Nacionalnom projektu	Za referencu	Za kandidata
1.	Projekat „Karijerna orijentacija u srednjim školama" podržan u okviru projekta "Jačanje civilnog društva za podršku održivom socio-ekonomskom razvoju Crne Gore", koji finansira Evropska unija a ko-finansira Ministarstvo javne uprave, a koji sprovode nevladine organizacije Help i Juventas. Autorka i trenerica radionica za karijernu orijentaciju učenika u srednjim školama	2	2
2.	Projekat „Pruži mi ruku" podržan od Opštine Nikšić i UNDP.	2	2

	Autorka i trenerica radionica za učenike sa i bez intelektualnih teškoća.		
3.	Projekat NVO "Biznis centar", pod nazivom „Power Up Youth" podržan od Ministarstva sporta i UNDP. Autorka i trenerica radionica za prevenciju vršnjačkog nasilja za učenike.	2	2
4.	Projekat „Socio-emocionalno kompetentni mladi" podržan od Opštine Nikšić. Koordinatorica projekta.	2	2
PEDAGOŠKE REFERENCE			
P 17	Kvalitet nastave	Za referencu	Za kandidata
		Do 5	5

III. KVALITATIVNI PRIKAZ NAJZNAČAJNIJIH NAUČNIH/UMJETNIČKIH, STRUČNIH I PEDAGOŠKIH REFERENCI KANDIDATA

Dr Marija Draganić Vulcanović je autorka brojnih naučnih radova posvećenih pedagogiji i didaktici – upravo oblasti za koju se prijavljuje za izbor u zvanje docenta. Aktivno govori ruski i engleski jezik. Iz priložene dokumentacije jasno se vidi da u potpunosti ispunjava sve konkursne uslove po stepenu i profilu obrazovanja.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Klasifikaciona bibliografija i priloženi radovi pokazuju visok kvalitet njenog istraživačkog opusa. Bavi se raznolikim, ali veoma relevantnim pedagoškim temama, a jedan rad joj je objavljen u časopisu sa SSCI liste, što dodatno potvrđuje međunarodnu vidljivost i naučnu vrijednost njenog rada. Redovno učestvuje na međunarodnim naučnim i stručnim konferencijama, gdje kompetentno prezentuje rezultate svojih empirijskih i teorijskih istraživanja.

Analiza ključnih radova pokazuje dosljednu primjenu relevantnih metoda i izražen istraživački kvalitet. Piše jasno i argumentovano, uz preciznu interpretaciju nalaza i logične zaključke.

Sve u svemu, njeni radovi značajno doprinose razvoju pedagoške nauke, nudeći i teorijsku i praktičnu vrijednost. Na osnovu detaljne ocjene objavljenih radova može se nedvosmisleno zaključiti da u potpunosti zadovoljava naučnoistraživačke kriterijume za izbor u zvanje docenta.

U nastavku slijedi analiza tri odabrana rada kao konkretna potvrda ovih ocjena.

1. *The Incidence and Forms of Cyberbullying and the Connection Between Cyberbullying and Self-Esteem Among High School Students in Montenegro*

Ovaj rad se zasniva na empirijskom istraživanju sprovedenom na reprezentativnom uzorku učenika iz sjevernog, centralnog i južnog dijela zemlje, čime se obezbjeđuje šira relevantnost njegovih nalaza.

Istraživački ciljevi i pitanja jasno su postavljena, a prikupljanje podataka izvedeno je provjerenim, pouzdanim instrumentima. Rezultati pokazuju da srednjoškolci često istovremeno imaju ulogu i žrtve i počinioce. Najčešći vidovi digitalnog nasilja su skrivanje identiteta, online ismijavanje i širenje glasina, dok su prevare i uvredljive poruke putem elektronske pošte najrjeđe.

Posebnu vrijednost rada čini analiza veze između samopoštovanja i uloge učenika u sajbernasilju. Utvrđena je statistički značajna povezanost verbalnog nasilja i lažnog predstavljanja sa višim nivoom samopoštovanja, dok prikrivanje identiteta nije pokazalo takvu korelaciju. Ovi uvidi nude važan temelj za oblikovanje preventivnih programa u školama.

Rad odlikuju jasan stil, logična struktura i solidan teorijski okvir. Autorke odgovorno ukazuju na metodološka ograničenja – poput pouzdanosti samoprocjena i veličine uzorka – što potvrđuje njihovu naučnu zrelost.

Sve u svemu, teoretski značaj, precizna metodologija, empirijska vrijednost i praktična primjenljivost čine ovaj prilog dragocjenim za društvene nauke. Time je dr Marija Draganić Vulcanović demonstrirala visok nivo istraživačke samostalnosti i kompetencija potrebnih za zvanje docenta.

2. Uticaj društvenih mreža na mentalno zdravlje adolescenata

Rad „Uticaj društvenih mreža na mentalno zdravlje adolescenata“ predstavlja savremen i relevantan naučni doprinos u oblasti pedagogije i psihologije adolescencije, sa posebnim fokusom na digitalno okruženje i njegov uticaj na psiho-socijalni razvoj mladih. Tema rada je aktuelna, jasno postavljena i obrađena kroz teorijski okvir, analizu istraživačkih rezultata i preporuke za praksu.

Rad je originalan u pristupu i selekciji literature, sa pregledom najnovijih domaćih i inostranih izvora. Autorke kombinuju postojeća istraživanja sa sopstvenim kritičkim osvrtom, dajući doprinos razumijevanju fenomena upotrebe društvenih mreža kod adolescenata. Posebno je značajno što rad ne ostaje samo na dijagnostičkom nivou, već nudi i konkretne mjere prevencije i edukativne strategije koje se mogu primijeniti u vaspitno-obrazovnom radu. Rad je logično strukturiran, sa jasno definisanim dijelovima: uvod, teorijski okvir, analiza uticaja društvenih mreža, prijedlozi za prevenciju, zaključak i literatura. U uvodu se jasno postavlja predmet istraživanja i ciljevi rada. Teorijski dio daje uravnotežen prikaz pozitivnih i negativnih aspekata društvenih mreža. Autorka koristi sekundarnu analizu – oslanja se na rezultate značajnih studija i metaanaliza, što je metodološki opravdano s obzirom na temu i cilj rada. Rad je napisan jasnim, preciznim i stručnim jezikom. Terminologija je adekvatna, dosljedna i u skladu sa savremenim pedagoško-psihološkim diskursom. Stil je naučni, ali pristupačan, što omogućava da rad bude od koristi i stručnoj i široj zainteresovanoj javnosti, uključujući nastavnike, roditelje i edukatore.

3. Vršnjačko nasilje među srednjoškolcima

Rad se bavi izuzetno značajnom i društveno osjetljivom temom – vršnjačkim nasiljem među srednjoškolcima. Tema je u potpunosti u skladu sa savremenim potrebama obrazovnog sistema i šire zajednice, posebno u kontekstu prevencije nasilja i stvaranja sigurnog školskog okruženja. Autorke se na adekvatan način bave složenim aspektima ove pojave, uključujući njene uzroke, oblike, posljedice, te ulogu djece-posmatrača i strategije prevencije. Rad ima jasan teorijski okvir, baziran na relevantnoj i savremenoj literaturi domaćih i stranih autora. Pojmovi su precizno definisani, a izrađena je razrada ključnih dimenzija vršnjačkog nasilja: fizičkog, verbalnog, socijalnog, ekonomskog, seksualnog, elektronskog, emocionalnog i kulturološkog.

Primijenjena je deskriptivna metoda, uz upotrebu anketnog upitnika. Uzorak od 223 učenika srednjih škola iz Nikšića i Plužina dovoljno je reprezentativan za ciljeve rada. Instrument je adekvatno konstruisan i omogućava višestruku analizu. Posebna vrijednost rada ogleda se u analizi percepcija, učestalosti i reakcija učenika na nasilje, kao i prijedloga za prevenciju.

Rezultati su jasno i sistematično predstavljani kroz tabele i grafikone, uz kvalitetnu interpretaciju. Uočeno je da:

- je verbalno nasilje najčešći oblik među učenicima,
- dječaci češće čine fizičko nasilje, dok djevojčice verbalno i socijalno,
- značajan procenat učenika prijavljuje iskustvo nasilja ili prisustvovanje istom,
- u Plužinama se češće reaguje direktnom pomoći žrtvi, dok se u Nikšiću češće poziva pomoć.

Ove razlike se promišljeno interpretiraju, uvažavajući i sociokulturni kontekst lokalnih sredina.

Rad nudi konkretne i primjenjive preporuke: strožije sankcije za nasilnike, edukaciju učenika, roditelja i nastavnika, uvođenje školskih programa prevencije, jačanje empatije i sigurnosti na internetu. Istaknuta je i važnost uloge nastavnika, roditelja i vršnjaka u suzbijanju nasilja.

Rad je napisan jasnim, gramatički ispravnim i stilistički dosljednim jezikom. Terminologija je stručno upotrijebljena, a tekst je pregledan, sa logičnim slijedom i koherentnošću.

Rad kolegice dr Marije Draganić Vulcanović pokazuje visok stepen stručnosti, naučne pismenosti i istraživačke kompetencije. Tematika je relevantna, metodološki pristup korektan, a rezultati korisni za obrazovnu praksu. Njen doprinos naučnom razumijevanju i pedagoškoj intervenciji u oblasti vršnjačkog nasilja je nesporan.

STRUČNI RAD

Dr Marija Draganić Vulcanović je, osim naučnog rada, veoma posvećena i praktičnom djelovanju u oblasti pedagogije. Tokom svoje karijere učestvovala je u brojnim projektima koje su podržale domaće i

međunarodne organizacije – kao autorka, trener i koordinator. Dugogodišnje partnerstvo sa ključnim obrazovnim institucijama u Crnoj Gori, kao što su Ministarstvo prosvjete nauke i inovacija, Zavod za školstvo, Ispitni centar i Centar za stručno obrazovanje, pokazuje njen profesionalni ugled i angažovanost.

Redovno učestvuje kao predavač i autor na akreditovanim programima za stručno usavršavanje prosvjetnih radnika. Pored toga, ima licencu Ministarstva kao ispitivač, te učestvuje u ocjenjivanju stručnosti kandidata za različita zanimanja – od asistenata za prevenciju nasilja do stručnjaka koji rade sa marginalizovanim grupama, uključujući Rome i Egipćane.

Jedna je od kreatorki novog programa rada školskog pedagoga, a pri Zavodu za školstvo aktivno učestvuje u komisijama koje ocjenjuju pripravnike pedagoge. Takođe recenzira udžbenike u procesu njihovog odobravanja za školsku upotrebu, što dodatno potvrđuje njen stručni autoritet. Sve ove aktivnosti svjedoče o njenoj bogatoj i raznovrsnoj profesionalnoj praksi.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Draganić Vulcanović ima dugogodišnje iskustvo u prosvjeti – skoro 15 godina radi kao školski pedagog, a više od četiri godine predaje na fakultetima. Njena predavanja visoko su ocijenjena od strane studenata, koji je redovno ocjenjuju najvišim ocjenama.

Stalno se stručno usavršava – učestvovala je u brojnim edukacijama, uključujući međunarodno priznate programe poput “Heal Your Life”, obuke za pisanje projekata (npr. RYCO), seminare o inkluziji u obrazovanju, zaštiti djece na internetu, kao i napredne treninge za edukatore i trenere edukatora.

U nastavi aktivno koristi savremene metode i stalno unosi inovacije kako bi unaprijedila kvalitet obrazovanja i učinila nastavu efikasnijom i zanimljivijom. Prepoznata je po profesionalnom i pristupačnom stilu predavanja, a studenti je cijene zbog jasnoće izlaganja, stručnosti i interaktivnog pristupa.

IV. ZBIRNI PREGLED REFERENCI KANDIDATA PREDSTAVLJEN KROZ UKUPAN BROJ REFERENCI PO OBLASTIMA I DODIJELJENIM BODOVIMA PRIJE PRETHODNOG IZBORA I POSLIJE PRETHODNOG IZBORA U ZVANJE

DJELATNOST PO OBLASTIMA	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
Naučnoistraživačka djelatnost	18	18	42	42

Stručna djelatnost	6	6	14	14
Pedagoška djelatnost	1	1	5	5
Umjetnička djelatnost	/	/	/	/
Ukupno	25	25	61	61

V MIŠLJENJE RECENZENTA O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA IZBOR KANDIDATA U AKADEMSKO ZVANJE

Na osnovu pažljivog pregleda dostavljene dokumentacije i sagledavanja naučnih, stručnih i pedagoških aktivnosti dr Marije Draganić Vulcanović, mogu se izvući sljedeći zaključci:

- Kandidatkinja bilježi značajne i zapažene rezultate u istraživanju savremenih pedagoških tema. Njeni radovi objavljeni su u uglednim časopisima, što potvrđuje da su prepoznati i cijenjeni u akademskoj zajednici.
- Dugogodišnje iskustvo u nastavi pokazuje njenu izuzetnu posvećenost studentima i kvalitet rada. Ističe se po inovativnom, interaktivnom pristupu i kontinuirano organizuje akreditovane programe stručnog usavršavanja nastavnika, koji se nalaze u zvaničnim katalozima Zavoda za školstvo i Centra za stručno obrazovanje.
- Aktivno učestvuje u projektima, redovno izlaže na naučnim skupovima i stalno unapređuje sopstvene kompetencije, naročito u oblasti obrazovanja.

Na temelju navedenog, dr Marija Draganić Vulcanović ispunjava sve propisane uslove i standarde za izbor u zvanje docenta iz pedagogije i didaktike, te je sa punim uvjerenjem preporučujem Senatu Univerziteta „Mediterran“ za imenovanje.

U Podgorici, 07.07.2025.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

prof.dr Olena Lilova

s.r.

UNIVERZITET MEDITERAN, FAKULTET ZA STRANE JEZIKE

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE ZA OBLAST PEDAGOGIJA I DIDAKTIKA - DR MARIJA DRAGANIĆ VULANOVIĆ

1.1 Izvještaj recenzenta prof. dr Saše Milića

FAKULTETU ZA STRANE JEZIKE

UNIVERZITETA MEDITERAN PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ broj 889/3 sa sjednice održane 26.06.2025. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje docenta jednog nastavnika na Fakultetu za strane jezike za naučnu oblast *pedagogija i didaktika*. Moj zadatak iz tačke I Odluke je da sačinim izvještaj o jedinom kandidatu, dr Mariji Draganić Vulanović.

Detaljnim pregledom dostavljene dokumentacije, analizom prezentovanih naučnih radova i ostalih priloga, a u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska zvanja, odnosno Statutom Univerziteta Mediteran Podgorica, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I – OSNOVNI PODACI O KANDIDATU

Dr Marija Draganić Vulanović rođena je 1987. godine u Šavniku. Cjelokupno visoko obrazovanje – osnovne, specijalističke, magistarske i doktorske studije – završila je na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću.

Nakon završetka specijalističkih studija, započela je profesionalnu karijeru kao pedagog u JU Prva srednja stručna škola u Nikšiću, gdje i danas radi.

Na Filozofskom fakultetu bila je angažovana kao honorarni saradnik tokom akademske 2013/2014. godine, kao i u periodu od marta do jula 2025. godine. Od 2021. godine sarađuje sa Fakultetom za strane jezike, gdje predaje predmet *Pedagogija i didaktika*. U nastavku angažmana, od 2023. godine, predaje i predmete *Pedagoška psihologija* i *Razvojna psihologija*. Od 2024. godine uključena je i u nastavu na Fakultetu za vizuelne umjetnosti, na predmetu *Pedagogija i didaktika*.

Autor je više stručnih i naučnih radova objavljenih u relevantnim časopisima i zbornicima, te aktivno učestvuje na seminarima i međunarodnim naučnim skupovima, na kojima je imala i zapažena izlaganja.

Od 2017. godine aktivno se bavi organizacijom i realizacijom stručnih usavršavanja za prosvjetne radnike, koja su akreditovana od strane Centra za stručno obrazovanje i Zavoda za školstvo Crne Gore. Takođe, bila je uključena kao učesnik i koordinator u više obrazovnih i razvojnih projekata.

Kandidatkinja dr Marija Draganić Vulanović u potpunosti ispunjava sve uslove vezane za obrazovanje i profesionalno iskustvo, definisane predmetnim konkursom.

II. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE, STRUČNE I PEDAGOŠKE BIBLIOGRAFIJE

U sljedećoj tabeli izvršena je detaljna kategorizacija i bodovanje naučno-istraživačkih rezultata, pedagoških i stručnih sposobnosti dr Marije Draganić Vulcanović, u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Analiza uključuje ocjenu naučnih radova, stručnog doprinosa, kao i sposobnosti u oblasti obrazovanja.

NAUČNO ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
RADOWI U NAUČNIM ČASOPISIMA			
Q2	Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić, M., Grbović, S., & Adžić Zečević, A. (2024). The Incidence and Forms of Cyberbullying and the Connection Between Cyberbullying and Self-Esteem Among High School Students in Montenegro. <i>SAGE Open</i> , 14(1). (Original work published 2024)	12	12
Q5	Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/ SCIE/SSCI/A&HCI listama	Za referencu	Za kandidata
1.	Grbović, S. M., & Draganić, M. Ž. (2017). Student-centered factors of geography teaching: From the students' perspectives. <i>Nastava i vaspitanje</i> , 66(3), 527–546.	4	4
Q6	Rad u časopisu nacionalnog značaja	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić Vulcanović, M., & Mujević, S. (2025). Elektronsko nasilje među adolescentima i njegova prevencija. Vaspitanje i obrazovanje. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.	2	2
2.	(Draganić) Golubović, M. (2015). Specifičnosti stvaralaštva djece na predškolskom uzrastu. Vaspitanje i obrazovanje, 39–57. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.	2	2
3.	Draganić, M. (2012). PRNŠ proces – ka kvalitetnijem učenju i podučavanju. Profesionalni razvoj nastavnika u Crnoj Gori, (9), 34–35. Podgorica: Zavod za školstvo.	2	2
K2	Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)	Za referencu	Za kandidata
1.	Medunjanin, D., & Draganić Vulcanović, M. (2025). Stručno usavršavanje učitelja osnovnih škola u području inkluzivnog obrazovanja. <i>U Zborniku Međunarodne znanstveno-stručne konferencije 21. Dani Mate Demarina – Odgoj i obrazovanje u suvremenom društvu</i> . 138-151. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.	2	2

2.	Medunjanin, D., Draganić Vulcanović, M., & Božović, V. (2025). Uticaj društvenih mreža na mentalno zdravlje. U Zborniku radova sa IV Međunarodne konferencije Promocija psihofizičnoga zdravlja otrok in mladostnikov 2025. 557-559. Ljubljana: MIB d.o.o.	2	2
3	Draganić Vulcanović, M., Medunjanin, D., & Pejović Brinić, V. (2025). Percepcija stresa među nastavnicima. U Zborniku radova sa X Međunarodne konferencije Promocija zdravlja zaposlenih V VIZ. Ljubljana: MIB d.o.o. 246-250.	2	2
4.	Draganić Vulcanović, M., & Pejović Brinić, V. (2025). Vaspitači i roditelji kao saveznici u razvoju socio-emocionalnih kompetencija kod djece. U Zborniku radova sa XVIII. Međunarodne konferencije Poticajno i sigurno odgojno okruženje i okruženje za učenje u dječjem vrtiću. 199-202. Ljubljana: MIB d.o.o.	2	2
5.	Medunjanin, D. & Draganić Vulcanović, M.(2025). Vršnjačko nasilje među srednjoškolcima. Prozor u svijet obrazovanja, nauke i mladih. 1554-1572. Sarajevo: Pedagoški fakultet.	2	2
K4	Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić, M. i Medunjanin, D. (2025), Uloga roditelja i obrazovnih ustanova u osnaživanju socioemocionalnih kompetencija djece. Knjiga sažetaka sa Druge međunarodne znanstveno-stručne konferencije Kakav odgoj želimo. Zadar: Sveučilište u Zadru.	0.5	0.5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		Za referencu	Za kandidata
Draganić Vulcanović, M. (Odg.ur.). (2022). Socio-emocionalno kompetentni mladi. Nikšić: JU Prva srednja stručna škola.		2	2
R 11 Recenziranje radova objavljenih u		Za referencu	Za kandidata

međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		
1. Belay, S., & Melesse, T. (2024). Exploring the Link Between Teachers' Motivation for Continuous Professional Development and Professional Learning Communities: A Structural Equation Modeling Approach. <i>SAGE Open</i> , 14(3). https://doi.org/10.1177/21582440241281855 (Original work published 2024) (Q 2) Dokaz priložen.	2	2
2. Obavljena recenzija rada Effects of mobbing on organizational commitment and organizational silence levels of teachers, za <i>SAGE Open</i> (Q 2 SCOPUS WoS). Rad je još u postupku prije objave. Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.	2	2
3. Obavljena recenzija rada Enhancing ESG Learning Outcomes Through Gamification: An Experimental Study, <i>SAGE Open</i> (Q 2 SCOPUS WoS) Rad je još u postupku prije objave. Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.	2	2
R 12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima	Za referencu	Za kandidata
1. Obavljena recenzija poglavlja u knjizi : „Recent Update in Disease and Health Research" Naziv poglavlja: Management guidelines for behavioural and psychotic symptoms in persons with dementia. Rad još nije objavljen. Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.	0.5	0.5
2. Balkrishna , Acharya, Prashant Katiyar, Muskan Chauhan, Jaya Upreti, and Vedpriya Arya. 2024. “Integrated Reiki Therapy for the Treatment and Management of Psychosomatic Disorders: A Pilot Study”. <i>Journal of Complementary and Alternative Medical Research</i> 25 (1):10 17. https://doi.org/10.9734/jocamr/2024/v25i1510 . Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.	0.5	0.5
3. Cruz , Denise Audrey B., Eula Sara A. Campomanes, Erlryn Ella L. Belleno, and Mark M. Alipio. 2024. “Academic Stress Measurement and	0.5	0.5

Management of Radiologic Technology Students". Asian Journal of Education and Social Studies 50 (4):38-53. https://doi.org/10.9734/ajess/2024/v50i41309 . Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.			
STRUČNE REFERENCE			
S 3 Stručna monografija izdata kod nas		Za referencu	Za kandidata
1.Draganić Vulcanović, M., Novović, D., & Micevska, O. (2024). Program rada pedagoga u vaspitno-obrazovnim ustanovama. Podgorica: Zavod za školstvo Crne Gore.		2	2
Projekti			
I 8	Učešće u međunarodnom naučnom projektu	Za referencu	Za kandidata
1.	Lokalni koordinator u RYCO projektu VOICES https://www.rycowb.org/youth-from-montenegro-north-macedonia-and-serbia-strengthen-creative-and-intercultural-capacities/	4	4
I 9	Učešće u Nacionalnom projektu	Za referencu	Za kandidata
1.	Projekat „Karijerna orijentacija u srednjim školama" podržan u okviru projekta “Jačanje civilnog društva za podršku održivom socio-ekonomskom razvoju Crne Gore”, koji finansira Evropska unija a ko-finansira Ministarstvo javne uprave, a koji sprovode nevladine organizacije Help i Juventas. Autorka i trenerica radionica za karijernu orijentaciju učenika u srednjim školama	2	2
2.	Projekat „Pruži mi ruku" podržan od Opštine Nikšić i UNDP. Autorka i trenerica radionica za učenike sa i bez intelektualnih teškoća.	2	2
3.	Projekat NVO “Biznis centar”, pod nazivom „Power Up Youth" podržan od Ministarstva sporta i UNDP. Autorka i trenerica radionica za prevenciju vršnjačkog nasilja za učenike.	2	2
4.	Projekat „Socio-emocionalno kompetentni mladi" podržan od Opštine Nikšić.	2	2

	Koordinatorica projekta		
PEDAGOŠKE REFERENCE			
P 17	Kvalitet nastave	Za referencu	Za kandidata
		Do 5	5

III. KVALITATIVNI PRIKAZ NAJZNAČAJNIJIH NAUČNIH/UMJETNIČKIH, STRUČNIH I PEDAGOŠKIH REFERENCI KANDIDATA

Koleginica dr Marija Draganić Vulcanović je autorka više naučnih radova koji se tematski odnose na oblast pedagogije i didaktike, što predstavlja osnovu njenog interesovanja i akademskog angažmana, kao i oblasti za koju konkuriše za izbor u zvanje docenta. Aktivno se služi ruskim i engleskim jezikom. Na osnovu dostavljene dokumentacije može se zaključiti da kandidatkinja u potpunosti zadovoljava sve uslove propisane konkursom za izbor u zvanje docenta u naučnoj oblasti *pedagogija i didaktika*, te da posjeduje odgovarajuće obrazovanje po stepenu i profilu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Klasifikaciona bibliografija, kao i priloženi naučni radovi koji se odnose na oblast definisanu konkursom, jasno potvrđuju visok nivo kvaliteta naučno-istraživačkog rada kandidatkinje. Može se zaključiti da se dr Marija Draganić Vulcanović u svojim istraživanjima bavi raznovrsnim, ali izuzetno relevantnim temama iz oblasti pedagogije.

Jedan od njenih radova objavljen je u časopisu koji se nalazi na SSCI listi, što dodatno potvrđuje naučnu vrijednost i međunarodnu vidljivost njenog rada. Takođe, aktivno je učestvovala na više međunarodnih naučnih i stručnih konferencija, što govori o njenoj uključenosti u savremene tokove u nauci i njenoj sposobnosti da na jasan i strukturiran način predstavi rezultate svojih empirijskih i teorijskih istraživanja.

Analizom najznačajnijih radova može se zaključiti da su u njima dosljedno primijenjene relevantne naučne metode, kao i da ih karakteriše izražen istraživački kvalitet. Stil pisanja kandidatkinje je jasan, argumentovan i logičan – uz koncizno izlaganje ideja, validnu interpretaciju rezultata i jasno izvedene zaključke.

Sveukupno, istraživački radovi kandidatkinje predstavljaju ozbiljan i temeljit doprinos razvoju naučne misli u oblasti pedagogije i njenih disciplina, pri čemu njihovi nalazi imaju i teorijsku i praktičnu vrijednost. Na osnovu detaljne analize objavljenih radova, može se nedvosmisleno zaključiti da kandidatkinja u potpunosti ispunjava naučno-istraživačke uslove potrebne za izbor u zvanje docenta.

U nastavku slijedi analiza tri izdvojena rada kao konkretna potvrda prethodno iznijetih ocjena.

1. *The Incidence and Forms of Cyberbullying and the Connection Between Cyberbullying and Self-Esteem Among High School Students in Montenegro*

Ovaj rad predstavlja značajan doprinos istraživanju sajber nasilja među srednjoškolcima u Crnoj Gori, time nadomještajući nedostatak relevantnih podataka u domaćoj literaturi. Posebnu vrijednost daje činjenica da se radi o empirijskom istraživanju sprovedenom na reprezentativnom uzorku učenika iz sjevernog, centralnog i južnog regiona Crne Gore, što omogućava šire sagledavanje i primjenljivost rezultata.

Autorke su jasno definisale ciljeve istraživanja i oblikovale istraživačka pitanja, na koja su odgovarale korišćenjem validnih i pouzdanih instrumenata. Rezultati ukazuju na to da su srednjoškolci istovremeno i počinioци i žrtve različitih oblika sajber nasilja. Među najčešćim oblicima nasilja istaknuti su prikrivanje identiteta, ismijavanje putem interneta i širenje glasina, dok su prevare i uvrede putem elektronske pošte najmanje zastupljene.

Jedan od najvažnijih naučnih doprinosa rada jeste ispitivanje odnosa između samopoštovanja i uloge učenika u sajber nasilju – bilo kao žrtve, bilo kao počinioца. Uočena je statistički značajna veza između verbalnog nasilja i krivotvorenja identiteta i višeg nivoa samopoštovanja kod ispitanika, dok prikrivanje identiteta nije pokazalo značajnu korelaciju sa ovim psihološkim faktorom. Ovi rezultati nude dragocjene uvide u psihološke dimenzije sajber nasilja i mogu poslužiti kao osnova za kreiranje preventivnih školskih programa.

Rad se odlikuje jasnoćom izraza, koherentnom strukturom i odgovarajućim teorijskim okvirom. Autorke su pokazale naučnu odgovornost kritičkim osvrtom na metodološka ograničenja istraživanja, kao što su pouzdanost podataka dobijenih putem samoprocjene i veličina uzorka, što svjedoči o visokom stepenu akademske zrelosti.

Imajući u vidu teorijski značaj, metodološku preciznost, empirijsku vrijednost i praktičnu primjenljivost nalaza, može se zaključiti da ovaj rad predstavlja vrijedan doprinos oblasti društvenih nauka. Kandidatkinja dr Marija Draganić Vulcanović je ovim radom pokazala visok nivo istraživačkih sposobnosti i naučne samostalnosti, što je potvrđuje njene spremnosti za izbor u zvanje docenta.

2. Stručno usavršavanje učitelja osnovnih škola u području inkluzivnog obrazovanja

Tema rada je izuzetno aktuelna i društveno relevantna, s obzirom na sve veću potrebu za inkluzivnim obrazovanjem u obrazovnim sistemima. Autorke prepoznaju važnost kontinuiranog stručnog usavršavanja nastavnika i ukazuju na konkretne izazove u praksi, posebno u kontekstu crnogorskog obrazovnog sistema. Rad je jasno strukturiran. Sadrži sažetak, teorijski okvir, metodološki pristup, analizu rezultata i zaključak. Pored kvantitativnih, uključeni su i kvalitativni podaci koji obogaćuju istraživanje i daju širu sliku. Teorijski dio je koncizan, ali sadržajan, i postavlja dobru osnovu za razumijevanje problema stručnog osposobljavanja nastavnika za inkluzivni rad. Korišćena je deskriptivna metoda sa upotrebom anketnog upitnika kao instrumenta. Uzorak je relevantan (118 nastavnika iz Nikšića, Šavnika i Plužina), a podaci su statistički obrađeni i interpretirani uz jasno naznačene varijable i njihove međusobne odnose. Uočljivo je pažljivo planiranje istraživanja i korektna primjena metoda.

Rezultati su prikazani jasno, kroz tabele i detaljnu interpretaciju. Posebno vrijedan doprinos daje uvid u:

- nezadovoljstvo nastavnika inicijalnim obrazovanjem u vezi sa inkluzijom,

- postojanje značajnih razlika u stručnom usavršavanju zavisno od staža, tipa škole i prethodnog iskustva,

- prepoznatu potrebu za dodatnim znanjima i kontinuiranom edukacijom,

- visok nivo prepoznavanja važnosti saradnje sa stručnim službama i upravama škola.

Rad ima i naučnu i praktičnu vrijednost. Doprinosi boljem razumijevanju izazova inkluzivnog obrazovanja i profesionalnog razvoja nastavnika. Rezultati mogu biti korisni za kreatore obrazovnih politika, direktore škola, kao i same nastavnike i edukatore nastavnog kadra. Jezik rada je jasan, stručan, gramatički ispravan i stilistički dosljedan. Autorke uspješno koriste i terminologiju iz oblasti pedagogije, obrazovne politike i inkluzije. Rad posjeduje naučno utemeljenje, pokazuje samostalnost u istraživanju, kao i sposobnost da se rezultati jasno prezentuju i kritički interpretiraju.

3. Percepcija stresa među nastavnicima

Rad obrađuje izuzetno važnu i aktuelnu temu – stres među nastavnicima, sa fokusom na njegovu percepciju, izvore i mehanizme prevazilaženja. U vremenu sve složenijih obrazovnih izazova, digitalne transformacije i emocionalnog pritiska na nastavnike, ovakvo istraživanje je neophodno i pravovremeno. Autorke jasno prepoznaju značaj psihosocijalnog aspekta nastavničke profesije i pristupaju mu sa interdisciplinarnim razumijevanjem. Cilj rada je jasno formulisan: utvrditi nivo percipiranog stresa kod nastavnika, identifikovati njegove izvore i analizirati strategije prevazilaženja. Istraživanje koristi validiran instrument – Skalu percipiranog stresa (PSS) – koji je metodološki prihvaćen u psihološkim istraživanjima. Uzorak (62 ispitanika) je dovoljno raznolik s obzirom na pol i godine radnog staža, što doprinosi relevantnosti rezultata. Rad sadrži i kvantitativne analize kroz tabele i deskriptivne prikaze, uz jasno obrazloženje rezultata i njihovo tumačenje.

Rad je logično strukturiran: sadrži uvod, teorijski okvir, pregled izvora stresa, prikaz rezultata istraživanja, diskusiju, zaključak i literaturu. Jezik rada je jasan, stručan, precizan i dosljedan. Terminologija je odgovarajuća za akademski nivo, a stil izlaganja je u skladu sa standardima naučne i stručne pisane komunikacije. Rad daje vrijedne uvide u specifičnosti nastavničkog stresa u crnogorskom obrazovnom sistemu. Prikazani podaci omogućavaju dublje razumijevanje izazova sa kojima se nastavnici suočavaju, ali i nude konkretne preporuke za prevenciju i intervenciju – od individualnih strategija do sistemskih mjera na nivou školskih institucija.

Posebna vrijednost rada je u jasno izraženoj preporuci da se stres kod nastavnika ne posmatra isključivo kao individualni problem, već kao posljedica organizacionih i društvenih faktora. Korišćena literatura je relevantna i obuhvata domaće i strane autore. Navedeni izvori pokrivaju oblast psihologije stresa, obrazovanja i sagorijevanja na radu. Rad se oslanja na empirijske nalaze, teorijske postavke i savremene akademske izvore, što potvrđuje visok nivo istraživačke pismenosti autorki.

Rad dr Marije Draganić Vulcanović je naučno utemeljen, teorijski i metodološki jasno koncipiran, te doprinosi boljem razumijevanju psihosocijalnih izazova u obrazovanju. Istraživačka kompetentnost

autorke je očigledna, kao i njena sposobnost da teorijska saznanja prevede u smislene preporuke za obrazovnu praksu.

STRUČNI RAD

Pored naučno-istraživačkog rada, kandidatkinja dr Marija Draganić Vulcanović veoma je aktivna i na polju stručne prakse, posebno u oblasti pedagogije. Tokom svoje karijere učestvovala je kao koordinator, autor i trener u više projekata koje su podržale domaće i međunarodne institucije. Već dugi niz godina sarađuje sa ključnim obrazovnim institucijama u Crnoj Gori – Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija, Zavodom za školstvo, Ispitnim centrom i Centrom za stručno obrazovanje – što svjedoči o njenom visokom profesionalnom kredibilitetu.

Redovno je angažovana kao autor i predavač na akreditovanim programima stručnog usavršavanja tih ustanova. Takođe, posjeduje licencu ispitivača koju je dobila od Ministarstva, i učestvuje u procesima provjere stručnosti kandidata za različita zanimanja u oblasti zaštite i socijalne inkluzije, među kojima su asistenti za prevenciju nasilja, tjelohranitelji, čuvari, i saradnici za rad sa marginalizovanim grupama, uključujući romsku i egipćansku populaciju.

Jedna je od autorki novog Programa rada školskog pedagoga, a u okviru svog angažmana pri Zavodu za školstvo učestvuje i u komisijama za stručne ispite pripravnika pedagoga. Takođe je recenzent udžbenika u postupku predlaganja izdanja Zavoda za udžbenike, što dodatno potvrđuje njen stručni autoritet. Dugo i intenzivno partnerstvo sa ključnim obrazovnim institucijama, kao i raznovrsni poslovi koje je obavljala, nedvosmisleno govore o njenom bogatom i kvalitetnom stručnom angažmanu.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Marija Draganić Vulcanović ima značajno i dugogodišnje pedagoško iskustvo. Skoro petnaest godina radi kao školski pedagog, a više od četiri godine je angažovana i u visokom obrazovanju. Kvalitet njenog rada potvrđuju visoke ocjene koje dobija kroz studentske evaluacije, gdje je redovno ocjenjivana najvišim ocjenama.

Kontinuirano radi na sopstvenom stručnom usavršavanju i profesionalnom rastu. Završila je brojne obuke i treninge, uključujući međunarodno priznate programe poput "Heal Your Life" (prema filozofiji Louise Hay), obuke za pisanje RYCO projekata, seminare o razvoju inkluzivne kompetencije u obrazovanju, treninge za zaštitu djece od nasilja na internetu, kao i višestruke treninge za trenere i trenere trenera u okviru stručnog usavršavanja nastavnika.

U svom nastavnom radu, kandidatkinja aktivno uvodi inovacije i nove metode s ciljem unapređenja kvaliteta edukacije studenata. Njena angažovanost i pristup u nastavi pozitivno su se odrazili na efikasnost studiranja i motivaciju studenata. Cijenjena je i poštovana među studentima svih nivoa studija, a njena predavanja prepoznata su po jasnoći, stručnosti i interaktivnom pristupu.

IV. ZBIRNI PREGLED REFERENCI KANDIDATA PREDSTAVLJEN KROZ UKUPAN BROJ REFERENCI PO OBLASTIMA I DODIJELJENIM BODOVIMA PRIJE PRETHODNOG IZBORA I POSLIJE PRETHODNOG IZBORA U ZVANJE

DJE LATNOST PO OBLASTIMA	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
Naučnoistraživačka djelatnost	18	18	42	42
Stručna djelatnost	6	6	14	14
Pedagoška djelatnost	1	1	5	5
Umjetnička djelatnost	/	/	/	/
Ukupno	25	25	61	61

V MIŠLJENJE RECENZENTA O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA IZBOR KANDIDATA U AKADEMSKO ZVANJE

Na osnovu detaljne analize priložene dokumentacije, kao i razmatranja svih relevantnih aspekata koji se odnose na naučno-istraživački, stručni i pedagoški rad dr Marije Draganić Vulcanović, donose se sljedeći zaključci:

- Kandidatkinja je u svom naučnom radu postigla značajne rezultate, prepoznate i cijenjene unutar akademske zajednice. Njen istraživački fokus obuhvata savremene teme iz oblasti pedagogije, a radovi su objavljeni u publikacijama sa zavidnom naučnom reputacijom.
- Dugogodišnje profesionalno iskustvo u obrazovanju, kao i neposredno praćenje njenog pedagoškog rada, potvrđuju izuzetnu posvećenost i kvalitet u nastavi. Njeno zalaganje za interaktivne metode u obrazovanju i inovativan pristup studentima jasno su uočljivi. Već deceniju uspješno kreira i vodi stručna usavršavanja za nastavnike, čiji su programi zvanično priznati i nalaze se u Katalogu Zavoda za školstvo i Centra za stručno obrazovanje Crne Gore.
- Aktivno je učestvovala u različitim projektima, prisustvovala i izlagala na brojnim naučnim skupovima i kontinuirano radila na sopstvenom stručnom razvoju, posebno u oblasti obrazovanja.

Na osnovu svega navedenog, smatram da dr Marija Draganić Vulcanović u potpunosti zadovoljava sve kriterijume i akademske standarde za izbor u zvanje docenta iz oblasti Pedagogije i didaktike, te s punim uvjerenjem predlažem njen izbor Senatu Univerziteta „Mediterran“.

U Podgorici, 07.07.2025.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

s.r. prof.dr Saša Milić
UNIVERZITET CRNE GORE, FILOZOFSKI FAKULTET

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE ZA OBLAST PEDAGOGIJA I DIDAKTIKA - DR Marija DRAGANIĆ VULANOVIĆ

1.1 Izvještaj recenzenta prof. dr Nikole Mijanovića

FAKULTETU ZA STRANE JEZIKE

UNIVERZITETA MEDITERAN PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ broj 889/3 sa sjednice održane 26.06.2025. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje docenta jednog nastavnika na Fakultetu za strane jezike za naučnu oblast *Pedagogija i Didaktika*. Moj zadatak iz tačke jedan ove Odluke svodi se na zahtjev i potrebu da napravim izvještaj i podnesem Senatu prijedlog za izbor adekvatnog kandidata. Budući da se na Konkurs u zakonskom roku prijavila dr Marija Draganić Vulanović, kao jedini kandidat, detaljnim uvidom u dostavljeni mi dokumentaciju i poslije studiozne analize, uz prijavu priloženih naučnih radova i ostale dokumentacije, a u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska zvanja, utvrđenih Statutom Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I – OSNOVNI PODACI O KANDIDATU

Kandidatkinja, dr Marija Draganić Vulanović, rođena je 1987. godine u Šavniku. Osnovne, specijalističke, magistarske i doktorske akademske studije završila je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, pri Univerzitetu Crne Gore u Podgorici. Po završetku specijalističkih akademskih studija započela je radni angažman kao pedagog u JU Prva srednja stručna škola u Nikšiću, gdje je i danas zaposlena kao školski pedagog. Na Filozofskom fakultetu je bila angažovana kao honorarni saradnik akademske 2013/2014 godine, te od marta do jula 2025.godine. Od 2021. godine honorarno je angažovana na Fakultetu za strane jezike na predmetu Pedagogija i Didaktika, a od 2023. i na predmetima Pedagoška psihologija i Razvojna psihologija, te od 2024. i na Fakultetu za vizuelne umjetnosti na predmetu Pedagogija i Didaktika. Objavila je više radova u renomiranim naučnim časopisima i zbornicima, te učestvovala na brojnim seminarima i imala izlaganja na više međunarodnih konferencija. Od 2017.godine je kao trener i autor objavila i realizovala brojna stručna usavršavanja koja su akreditovana u Katalogu Centra za stručno obrazovanje i Katalogu Zavoda za školstvo Crne Gore. Učesnik je i koordinator nekoliko projekata. Prema tome, nesporno je da kandidatkinja dr Marija Draganić Vulanović, stečenim obrazovanjem i radnim iskustvom u potpunosti ispunjava uslove i zahtjeve predviđene ovim Konkursom.

II. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE, STRUČNE I PEDAGOŠKE BIBLIOGRAFIJE

U tabeli ispod slijedi kategorizacija i bodovanje naučno-istraživačkih rezultata, pedagoških i stručnih kompetencija dr Marije Draganić Vulcanović, u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, uključujući sveukupnu ocjenu naučnih radova, stručnog doprinosa, kao i opšte pedagoške osposobljenosti.

NAUČNO ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
RADOVI U NAUČNIM ČASOPISIMA			
Q2	Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić, M., Grbović, S., & Adžić Zečević, A. (2024). The Incidence and Forms of Cyberbullying and the Connection Between Cyberbullying and Self-Esteem Among High School Students in Montenegro. <i>SAGE Open</i> , 14(1). (Original work published 2024)	12	12
Q5	Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama	Za referencu	Za kandidata
1.	Grbović, S. M., & Draganić, M. Ž. (2017). Student-centered factors of geography teaching: From the students' perspectives. <i>Nastava i vaspitanje</i> , 66(3), 527–546.	4	4
Q6	Rad u časopisu nacionalnog značaja	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić Vulcanović, M., & Mujević, S. (2025). Elektronsko nasilje među adolescentima i njegova prevencija. <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> . Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.	2	2
2.	(Draganić) Golubović, M. (2015). Specifičnosti stvaralaštva djece na predškolskom uzrastu. <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , 39–57. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.	2	2
3.	Draganić, M. (2012). PRNŠ proces – ka kvalitetnijem učenju i podučavanju. <i>Profesionalni razvoj nastavnika u Crnoj Gori</i> , (9), 34–35. Podgorica: Zavod za školstvo.	2	2
K2	Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)	Za referencu	Za kandidata
1.	Medunjanin, D., & Draganić Vulcanović, M. (2025). Stručno usavršavanje učitelja osnovnih škola u području inkluzivnog obrazovanja. <i>U Zborniku Međunarodne znanstveno-stručne konferencije 21. Dani Mate Demarina – Odgoj i obrazovanje u suvremenom društvu</i> . 138-151. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.	2	2

2.	Medunjanin, D., Draganić Vulcanović, M., & Božović, V. (2025). Uticaj društvenih mreža na mentalno zdravlje. U Zborniku radova sa IV Međunarodne konferencije Promocija psihofizičnoga zdravlja otrok in mladostnikov 2025. 557-559. Ljubljana: MIB d.o.o.	2	2
3	Draganić Vulcanović, M., Medunjanin, D., & Pejović Brinić, V. (2025). Percepcija stresa među nastavnicima. U Zborniku radova sa X Međunarodne konferencije Promocija zdravlja zaposlenih V VIZ. Ljubljana: MIB d.o.o. 246-250.	2	2
4.	Draganić Vulcanović, M., & Pejović Brinić, V. (2025). Vaspitači i roditelji kao saveznici u razvoju socio-emocionalnih kompetencija kod djece. U Zborniku radova sa XVIII. Međunarodne konferencije Poticajno i sigurno odgojno okruženje i okruženje za učenje u dječjem vrtiću. 199-202. Ljubljana: MIB d.o.o.	2	2
5.	Medunjanin, D. & Draganić Vulcanović, M. (2025). Vršnjačko nasilje među srednjoškolcima. Prozor u svijet obrazovanja, nauke i mladih. 1554-1572. Sarajevo: Pedagoški fakultet.	2	2
K4	Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)	Za referencu	Za kandidata
1.	Draganić, M. i Medunjanin, D. (2025), Uloga roditelja i obrazovnih ustanova u osnaživanju socioemocionalnih kompetencija djece. Knjiga sažetaka sa Druge međunarodne znanstveno-stručne konferencije Kakav odgoj želimo. Zadar: Sveučilište u Zadru.	0.5	0.5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		Za referencu	Za kandidata
Draganić Vulcanović, M. (Odg.ur.). (2022). Socio-emocionalno kompetentni mladi. Nikšić: JU Prva srednja stručna škola.		2	2
R 11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		Za referencu	Za kandidata

1. Belay, S., & Melesse, T. (2024). Exploring the Link Between Teachers' Motivation for Continuous Professional Development and Professional Learning Communities: A Structural Equation Modeling Approach. <i>SAGE Open</i>, 14(3). https://doi.org/10.1177/21582440241281855 (Original work published 2024) (Q 2 SCOPUS WoS) Dokaz priložen.	2	2
2. Obavljena recenzija recenzija rada Effects od mobbing on organizational commitment and organizational silence levels of teachers, za SAGE Open (Q 2 SCOPUS WoS). Rad je još u postupku prije objave. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	2	2
3. Obavljena recenzija recenzija rada Enhancing ESG Learning Outcomes Through Gamification: An Experimental Study, SAGE Open (Q 2 SCOPUS WoS). Rad je još u postupku prije objave. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	2	2
R 12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima	Za referencu	Za kandidata
1. Obavljena recenzija poglavlja u knjizi : „Recent Update in Disease and Health Research" Naziv poglavlja: Management guidelines for behavioural and psychotic symptoms in persons with dementia. Rad još nije objavljen. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	0.5	0.5
2. Balkrishna , Acharya, Prashant Katiyar, Muskan Chauhan, Jaya Upreti, and Vedpriya Arya. 2024. “Integrated Reiki Therapy for the Treatment and Management of Psychosomatic Disorders: A Pilot Study”. <i>Journal of Complementary and Alternative Medical Research</i> 25 (1):10 17. https://doi.org/10.9734/jocamr/2024/v25i1510. Recenzetski rad arhiviran. Dokaz priložen.	0.5	0.5

3. Cruz , Denise Audrey B., Eula Sara A. Campomanes, Erlryn Ella L. Belleno, and Mark M. Alipio. 2024. "Academic Stress Measurement and Management of Radiologic Technology Students". Asian Journal of Education and Social Studies 50 (4):38-53. https://doi.org/10.9734/ajess/2024/v50i41309 . Recenzentski rad arhiviran. Dokaz priložen.		0.5	0.5
STRUČNE REFERENCE			
S 3 Stručna monografija izdata kod nas		Za referencu	Za kandidata
1.Draganić Vulcanović, M., Novović, D., & Micevska, O. (2024). Program rada pedagoga u vaspitno-obrazovnim ustanovama. Podgorica: Zavod za školstvo Crne Gore.		2	2
Projekti			
I 8	Učešće u međunarodnom naučnom projektu	Za referencu	Za kandidata
1.	Lokalni koordinator u RYCO projektu VOICES https://www.rycowb.org/youth-from-montenegro-north-macedonia-and-serbia-strengthen-creative-and-intercultural-capacities/	4	4
I 9	Učešće u Nacionalnom projektu	Za referencu	Za kandidata
1.	Projekat „Karijerna orijentacija u srednjim školama" podržan u okviru projekta "Jačanje civilnog društva za podršku održivom socio-ekonomskom razvoju Crne Gore", koji finansira Evropska unija a ko-finansira Ministarstvo javne uprave, a koji sprovode nevladine organizacije Help i Juventas. Autorka i trenerica radionica za karijernu orijentaciju učenika u srednjim školama	2	2
2.	Projekat „Pruži mi ruku" podržan od Opštine Nikšić i UNDP. Autorka i trenerica radionica za učenike sa i bez intelektualnih teškoća.	2	2
3.	Projekat NVO "Biznis centar", pod nazivom „Power Up Youth" podržan od Ministarstva sporta i UNDP.	2	2

	Autorka i trenerica radionica za prevenciju vršnjačkog nasilja za učenike.		
4.	Projekat „Socio-emocionalno kompetentni mladi“ podržan od Opštine Nikšić. Koordinatorica projekta.	2	2
PEDAGOŠKE REFERENCE			
P 17	Kvalitet nastave	Za referencu	Za kandidata
		Do 5	5

III. KVALITATIVNI PRIKAZ NAJZNAČAJNIJIH NAUČNIH/UMJETNIČKIH, STRUČNIH I PEDAGOŠKIH REFERENCI KANDIDATA

Koleginica Draganić Vulcanović je autorka ili koautorka niza naučnih radova vezanih za predmetne discipline na koje konkuriše. Aktivno se služi ruskim i engleskim jezikom. Imajući sve to u vidu, konstatujemo da dr Marija Draganić Vulcanović u potpunosti ispunjava sve uslove predviđene Konkursom za izbor u zvanje docenta za naučnu oblast *Pedagogija i Didaktika*.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Klasifikaciona bibliografija, kao i priloženi radovi koji su u neposrednoj vezi s predmetima na koje kandidatkinja konkuriše, potvrđuju njenu stručnu i naučnu kompetentnost, mada su joj se nerijetko u fokusu neposrednog interesovanja nalazila i znatno šira pedagoška pitanja. Značajno je istaći da je, između ostalog, objavila i jedan rad u časopisu koji je pozicioniran na SSCI listi. Učestvovala je i na više međunarodnih naučnih i stručnih konferencija. Analizom njenih najznačajnijih radova zaključujemo da se autorka korektno služi kvantitativnom i kvalitativnom pedagoško-metodološkom aparaturom. Kandidatkinja je izgradila solidan vlastiti stil pisanja koji joj omogućuje valjanu deskripciju, logičku analizu i sintezu teorijskih i empirijskih saznanja. Prema tome, sumirajući sve njene stručne i naučne reference, uključujući i brojne druge pedagoške aktivnosti, zaključujemo da koleginica Draganić Vulcanović u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje docenta. Ovaj eksplicitan stav dodatno argumentovano osnažuje analiza njena tri, u tu svrhu posebno izdvojena rada, koja neposredno sljedi.

1. *The Incidence and Forms of Cyberbullying and the Connection Between Cyberbullying and Self-Esteem Among High School Students in Montenegro*

Riječ je o radu posvećenom sve aktuelnijem i bezobzirnijem fenomenu sajber nasilja među srednjoškolcima u Crnoj Gori. Pored solidnog teorijskog utemeljenja, suština ovog rada fokusirana je na empirijsko istraživanje, realizovano na respektabilnom uzorku, kojeg su sačinjavali srednjoškolski učenici iz sjevernog, centralnog i južnog dijela Crne Gore. U ovom radu autorke su korektno formulisale

predmet, ciljeve, zadatke i hipoteze. Na temelju toga su iskristalisali ključna pitanja, oslanjajući se na Skalu za mjerenje sajber nasilja prema Četinu i Rosenbergovu skalu samopoštovanja. Sumiranjem dobijenih rezultata, nedvosmisleno je potvrđeno da učenici ne samo čine, već i trpe različite oblike sajber nasilja, među kojima su najzastupljeniji oblici prikrivanje identiteta, online izrugivanje i širenje glasina, dok su najmanje zastupljeni prevare i vrijeđanje putem e-maila. Analizom faktora samopoštovanja i uloge u sajber nasilju (žrtva ili počinilac), utvrđena je statistički značajna međuzavisnost verbalnog nasilja i krivotvorenja identiteta sa višim samopoštovanjem kod učenika. S druge strane, prikrivanje identiteta u značajnijoj mjeri ne korelira sa nivoom samopoštovanja. Dobijeni rezultati donekle rasvjetljavaju psihološke aspekte sajber nasilja i mogu poslužiti kao osnova za izradu preventivnih programa i intervencija u školama. Shodno tom stavu, a pritom imajući u vidu teorijsku relevantnost, metodološko-empirijsku utemeljenost i pragmatičnost ovog rada, mišljenja smo da on predstavlja vrijedan naučni doprinos u oblasti pedagoških i drugih društveno-humanističkih nauka.

2. Elektronsko nasilje među adolescentima i njegova prevencija

Suština ovog rada usredsređena je na izuzetno aktuelnu i značajnu problematiku elektronskog nasilja među adolescentima, njene uzroke, oblike, posljedice, uključujući i faktore prevencije. Ova tematika se poodavno nalazi u epicentru aktuelne pedagoško-psihološke zbilje. Sadržajna struktura ovog rada zasnovana je na relevantnim domaćim i međunarodnim izvorima, pri čemu se njegova autorka poziva na svoja empirijska istraživanja iz 2024. godine. U tom okviru elaborirane su specifičnosti našeg lokalnog konteksta i komparativno korišteni dostupni domaći i regionalni empirijski nalazi koji su omogućili da se sveobuhvatnije i objektivnije sagleda naša aktuelna svakodnevnica. Poseban kvalitet i naučni doprinos ovog rada ogleda se u sagledavanju psiholoških specifičnosti adolescenata, koji generišu višefaktorski determinisane modele njihovog devijantnog ponašanja.

3. Student-centered factors of geography teaching: From the students' perspectives

U ovom radu su sagledavane specifičnosti nastave geografije u kontekstu savremenih pedagoških stremljenja, pri čemu je akcenat stavljen na koncept nastave usmjeren na učenika. Ovakva didaktičko-metodička paradigma u nastavi je danas veoma aktuelna i predstavlja okosnicu savremeno organizovane nastave i učenja, ne samo u crnogorskim, već i u širim regionalnim okvirima. Nastava usmjerena na učenika predstavlja jedan od ozbiljnih inovacionih didaktičko-metodičkih modela, koje je prihvatila i u praksi verifikovala moderna škola koncipirana po mjeri i potrebama savremenog učenika. Osnovni cilj rada fokusiran je na: potrebu preciznog definisanja i kritičkog sagledavanja specifičnosti i zakonitosti nastave geografije iz perspektive njene usmjerenosti na učenika. Pored neophodnog teorijskog utemeljenja, sadržajnu osnovu rada situiraju i upotpunjuju empirijski rezultati, dobijeni na uzorku kojeg su sačinjavali učenici drugog razreda crnogorskih srednjih škola. Tom prilikom kao osnovni naučno-istraživački instrument korištena je petostepena skala stavova Likertovog tipa. U fokusu neposrednog ispitivanja nalazile su se tri grupe faktora: metode i oblici nastave i učenja, korišćenje izvora znanja i nastavnih medija, te sam proces i svrha evaluacije učeničkih postignuća. Na kraju su analizirani i dovođeni u funkcionalnu međuzavisnost teorijska i empirijska saznanja na kojima su izvedeni

logički utemeljeni zaključci i preporuke, dragocjeni za unapređenje nastavne geografije. Iz njegove nesporne aplikativno-pragmatične osnove proističe ključni naučni doprinos, odnosno pedagoško-didaktički značaj ovog rada.

STRUČNI RAD

Pored apostrofiranih i drugih naučno-istraživačkih aktivnostima, kandidatkinja je kontinuirano učestvovala u raznovrsnim projektima iz oblasti vaspitno-obrazovnog rada. Neposredno je bila angažovana kao koordinator, autor i trener u nekoliko projekata finansiranih od strane međunarodnih i nacionalnih organizacija. Osim toga dugogodišnja je saradnica Ministarstva prosvjete nauke i inovacija, Zavoda za školstvo, Ispitnog centra i Centra za stručno obrazovanje. Posjeduje licencu ispitivač, izdatu od Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, potrebnu članovima komisije prilikom organizovanja ispita za: asistente u prevenciji nasilja i vandalizma, zaštitare tehničara, tjelohranitelje, zaštitare lica i imovine, pratiocice vrijednosti, čuvare, saradnike/ice u socijalnoj inkluziji, organizatore/ke socijalne inkluzije u oblasti obrazovanja i zdravlja Roma i Egipćana. Jedna je od tri autorke novog Programa rada pedagoga. Predstavnik je Zavoda za školstvo u komisijama za polaganje stručnih ispita pedagoga pripravnika i članica recenzentskog tima pri crnogorskom Zavodu za udžbenike.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja Draganić Vulcanović posjeduje značajno pedagoško iskustvo. Kao školski pedagog veoma uspješno radi skoro petnaest godina, dok na fakultetima u svojstvu stručnog honorarnog saradnika bila angažovana u dužem vremenskom periodu. Visok kvalitet njenog pedagoškog rada potvrđuju učeničke i studentske evaluacije, gdje je dobijala najviše ocjene. Koleginica Draganić Vulcanović je permanentno i posvećeno radila na vlastitom stručnom i naučnom usavršavanju. Ovm prilikom apostrofiramo samo neke programe koje je pohađala i uspješno završila: *Heal Your Life –workshop leader training based philosophy of Louise Hay*, *Trening za pripremu RYCO projekata*, *»Developing Inclusive Competences to Create Stimulating Learning Environments and Prevent Drop –Out«*, *Training for Trainers for frontline professionals: "Safeguarding children from online child sexual exploitation and abuse"*, *Interaktivna obuka : Kurs za trenere stručnog usavršavanja nastavnika*.

U okviru pedagoške djelatnosti kandidatkinja, dr Marija Draganić Vulcanović, se ističe uvođenjem i neposrednom primjenom inovacija u vaspitno-obrazovnoj djelatnosti i na taj način doprinosi podizanju njenog kvaliteta shodno najnovijim zahtjevima i međunarodnim standardima.

IV. ZBIRNI PREGLED REFERENCI KANDIDATA PREDSTAVLJEN KROZ UKUPAN BROJ REFERENCI PO OBLASTIMA I DODIJELJENIM BODOVIMA PRIJE PRETHODNOG IZBORA I POSLIJE PRETHODNOG IZBORA U ZVANJE

DJELATNOST PO OBLASTIMA	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
Naučno-istraživačka djelatnost	18	18	42	42

Stručna djelatnost	6	6	14	14
Pedagoška djelatnost	1	1	5	5
Umjetnička djelatnost	/	/	/	/
Ukupno	25	25	61	61

V MIŠLJENJE RECENZENTA O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA IZBOR KANDIDATA U AKADEMSKO ZVANJE

Na osnovu prethodno sprovedene detaljne analize dostavljene dokumentacije, kao i izvršenog sveobuhvatnog uvida u sve relevantne činjenice koje se odnose na naučno-istraživački, stručni i pedagoški rad kandidatkinje Marije Draganić Vulcanović, zaključujemo:

- U oblasti naučno-istraživačkog rada kandidatkinja je ostvarila zapažene rezultate, prepoznate i posebno vrednovane u naučnoj zajednici. Njen stručni i naučni opus implicira širu pedagoško-didaktičku problematiku. Objavila je niz stručnih i naučnih radova u referentnim domaćim i inostranim publikacijama.

- Na osnovu višegodišnjeg poznavanja kandidatkinje i kontinuiranog praćenja njenog pedagoškog rada i svekolikog naučnog angažovanja konstatujemo da je riječ o uspješnoj, vrijednoj i perspektivnoj nastavnici, autorki i istraživačici.

- Aktivno je učestvovala i ostvarila zapažen doprinos u brojnim projektima i naučnim konferencijama iz oblasti obrazovanja, shvaćenog ne samo u pedagoškom, već i u znatno širem smislu.

Imajući u vidu navedene stavove, ocjene i mišljenja, s posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta „Mediterran“ da dr Marija Draganić Vulcanović izabere u akademsko zvanje docenta za oblast Pedagogije i Didaktike.

U Nikšiću 07.07.2025.

Član recenzentske komisije:

Dr Nikola Mijanović, redovni profesor,

Univerziteta Crne Gore s. r.

MEDITERAN

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE REDOVNI PROFESOR ZA OBLAST JAVNO PRAVNA GRUPA PREDMETA - PROF. DR DANILO ČUPIĆ.....1	
1.1. Izvještaj recenzenta prof. dr MLADEN VUKČEVIĆ.....1	
1.2. Izvještaj recenzenta prof. dr BILJANA DAMJANOVIĆ.8	
1.3. Izvještaj recenzenta prof. dr SRĐA BOŽOVIĆ.14	
2. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTKINJA ZA OBLAST PEDAGOGIJA I DIDAKTIKA - DR Marija VULANOVIĆ.20	
2. 1. Izvještaj recenzenta prof. dr OLENA LILOVA.....20	
2. 2. Izvještaj recenzenta prof. dr SAŠA MILIĆ.....30	
2. 3. Izvještaj recenzenta prof. dr NIKOLA MIJANOVIĆ.....40	

